

Briuselis, 2018 06 01
COM(2018) 394 final

2018/0218 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams, ir (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms

{SWD(2018) 301 final} - {SEC(2018) 305 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Komisijos pasiūlyme dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (toliau – DFP)¹ (DFP pasiūlymas) nustatyta biudžeto sistema ir bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) pagrindinės kryptys. Remdamasi šiuo pagrindu Komisija pateikia reglamentų, kuriais nustatoma 2021–2027 m. laikotarpio BŽŪP teisės aktų sistema, rinkinį kartu su alternatyvių politikos raidos scenarijų poveikio vertinimu. Šiuose pasiūlymuose nustatyta taikymo diena – nuo 2021 m. sausio 1 d. Pasiūlymai teikiami 27 valstybių narių Sąjungai, atsižvelgiant į 2017 m. kovo 29 d. Europos Vadovų Tarybos gautą Jungtinės Karalystės pranešimą dėl jos ketinimo išstoti iš Europos Sąjungos ir Euratomo remiantis Europos Sąjungos sutarties 50 straipsniu.

Dėl naujausios BŽŪP reformos buvo nuspręsta 2013 m. ir ji įgyvendinta 2015 m. Nuo tada, kai vykdyta ta reforma, aplinkybės labai pasikeitė; svarbiausi pokyčiai aprašyti toliau.

Labai sumažėjo žemės ūkio produktų kainos – jas mažėti skatino makroekonominiai veiksniai, geopolitinė įtampa ir kitos jėgos.

Pastebimai pakito derybų dėl prekybos akcentai – nuo daugiašalių susitarimų labiau pereita prie dvišalių, taip pat ES tapo atviresnė pasaulio rinkoms.

ES priėmė naujų tarptautinių įsipareigojimų, pavyzdžiui, dėl klimato kaitos švelninimo (21-ojoje Klimato kaitos konferencijoje) ir dėl bendrų tarptautinio vystymosi aspektų (pagal Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, DVT), taip pat patiria kitų geopolitinių pokyčių poveikį, tokį kaip nauja didelio masto migracija.

Šios permainos paskatino viešai diskutuoti, ar 2013 m. reformos pakanka, kad būtų galima tinkamai įvykdyti tolesnius BŽŪP plataus masto uždavinius, susijusius su žemės ūkio sektoriaus ekonomine gerove, aplinkos apsauga, kova su klimato kaita ir tvirta ekonomine bei socialine ES kaimo vietovių struktūra, ypač atsižvelgiant į naujas galimybes imtis veiksmų prekybos, bioekonomikos, žiedinės ekonomikos ir skaitmeninės ekonomikos srityse.

Siekiant įvykdyti šiuos uždavinius, BŽŪP turi būti modernizuota ir reikia ją supaprastinti, kad susijusi administracinė našta būtų kuo mažesnė. Būtina dar labiau suderinti BŽŪP su kitų sričių ES politika, kad jos įnašas siekiant dešimties Komisijos prioritetų ir darnaus vystymosi tikslų būtų kuo didesnis. Ir iš tiesų, kaip Komisija priminė savo neseniai paskelbtame komunikate dėl DFP, modernizuota bendra žemės ūkio politika turės padėti pereiti prie visiškai tvaraus žemės ūkio sektoriaus, kurti gyvybingas kaimo vietas ir daugiau kaip 500 mln. vartotojų patikimai aprūpinti saugiais ir kokybiškais maisto produktais. Pažangus, atsparus, tvarus ir konkurencingas žemės ūkio sektorius – tai, ko reikia Europai, kad piliečiams būtų gaminami saugūs, kokybiški, įperkami, maistingi ir įvairūs maisto produktai, o kaimo vietovėse vyrautų tvirta socialinė ir ekonominė struktūra. Modernizuotos bendros žemės ūkio politikos Europos pridėtinė vertė turi būti dar didesnė – joje turi būti išreikšti didesni aplinkos ir klimato sričių užmojai ir ji turi pateisinti su sveikata, aplinka ir klimatu susijusius piliečių lūkesčius.

Komisija, kaip buvo numatyta jos 2017 m. darbo programoje, plačiai konsultavosi dėl BŽŪP supaprastinimo ir modernizavimo, kad jos įnašas siekiant dešimties Komisijos prioritetų ir darnaus vystymosi tikslų (DVT) būtų kuo didesnis. Daugiausia dėmesio skirta konkreitiems

¹ [COM(2018) 322 *final* – DFP reglamentas].

ateities politikos prioritetams, nenumatant daryti poveikio BŽŪP finansiniams asignavimams būsimoje DFP. Šio proceso metu plačiai konsultuotasi, taip pat analizuoti turimi BŽŪP rezultatų įrodymai, atsižvelgiant ir į aktualias nuomones, pateiktas naudojantis REFIT platforma.

Gauti rezultatai pateikti 2017 m. lapkričio 29 d. priimtame komunikate „Maisto ir ūkininkavimo ateitis“. Šis komunikatas suteikė galimybę ES institucijose ir su suinteresuotaisiais subjektais pradėti struktūrinį dialogą dėl ateities BŽŪP. Šiame politikos dokumente išdėstyti uždaviniai, tikslai ir galimybės kurti perspektyvią BŽŪP, kuri turi būti paprastesnė, pažangesnė ir šiuolaikiškesnė ir pagal ją turi būti pereinama prie tvaresnio žemės ūkio.

Visų pirma Komisija kaip pagrindinius BŽŪP prioritetus po 2020 m. nurodė didesnio užmojo veiksmus aplinkos ir klimato srityse, tikslingesnę paramos skyrimą ir siekį daugiau naudotis vertinga mokslinių tyrimų, inovacijų ir konsultacijų sąsaja. Ji taip pat pasiūlė, siekiant gerinti BŽŪP rezultatus, sukurti naują jos įgyvendinimo modelį – labiau perkelti politikos dėmesį nuo reikalavimų laikymosi prie veiklos rezultatų ir darniau perskirstyti ES ir valstybių narių atsakomybę, didinant subsidiarumą. Pereinant prie naujojo modelio, tikimasi geriau pasiekti ES tikslus remiantis strateginiu planavimu, plataus masto politikos intervencinėmis priemonėmis ir bendrais veiklos rezultatų rodikliais, taip padidinant būsimos BŽŪP nuoseklumą ir šios politikos suderinimą su kitų ES tikslų siekimu.

• **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 39 straipsnyje nustatyti BŽŪP tikslai:

- didinti žemės ūkio našumą skatinant technikos pažangą bei užtikrinant racionalią žemės ūkio gamybos plėtotę ir kuo geresnę gamybos veiksmų, ypač darbo jėgos, panaudojimą;
- taip užtikrinti deramą žemės ūkiu besiverčiančios bendruomenės gyvenimo lygį, ypač didinant žemės ūkyje dirbančių asmenų asmenines pajamas;
- stabilizuoti rinkas;
- garantuoti pakankamą tiekimą;
- užtikrinti vartotojams priimtinas tiekiamos produkcijos kainas.

Šis pasiūlymas visiškai atitinka Sutarties tikslus dėl BŽŪP. Juo modernizuojamas ir supaprastinamas šių Sutarties nuostatų įgyvendinimo būdas.

Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis

Žemės ūkio ir miškininkystės veiklai skirti plotai užima 84 % ES teritorijos. Abu šie sektoriai yra priklausomi nuo aplinkos ir patys daro jai poveikį, todėl pagal kai kuriuos iš siūlomų konkrečių BŽŪP tikslų bus skatinama imtis veiksmų aplinkos ir klimato srityse pagal tų sričių ES politiką.

Gerai žinoma, kad vartojimo tendencijos daro poveikį visuomenės sveikatai. Žemės ūkio politika dėl savo ryšio su maistu, o kartais ir su tuo, kaip maistas gaminamas, yra susijusi su sveikatos politika. Šiais pasiūlymais sustiprinami ryšiai su sveikatos politika, ypač su sveikamityba ir antimikrobinių medžiagų naudojimo mažinimu.

ES yra viena didžiausių prekių importuotojų ir vertingų žemės ūkio bei maisto produktų eksportuotojų, todėl ji daro įtaką už ES ribų veikiančioms maisto sistemoms. Vadovaujantis

SESV 208 straipsniu, pasiūlyme atsižvelgiama į ES vystomojo bendradarbiavimo tikslus panaikinti skurdą ir siekti tvaraus vystymosi besivystančiose šalyse, visų pirma užtikrinant, kad ES parama ūkininkams nedarytų poveikio prekybai arba jis būtų minimalus.

Galiausiai žemės ūkyje ir kaimo vietovėse, kaip ir kituose sektoriuose, galima geriau naudotis naujomis technologijomis ir žiniomis, ypač skaitmeninėmis technologijomis. Šiais pasiūlymais sustiprinami ryšiai su mokslinių tyrimų politika, nustatant, kad keitimosi žiniomis organizavimas yra svarbi politikos įgyvendinimo modelio dalis. Panašiai akcentuojama ir skaitmeninio svarba, todėl galima susieti politiką ir su ES skaitmenine darbotarke.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 pakeitimų teisinis pagrindas – SESV 43 straipsnio 2 dalis, reglamentų (ES) Nr. 1151/2012 ir (ES) Nr. 251/2014 pakeitimų teisinis pagrindas – SESV 114 straipsnis ir 118 straipsnio pirma pastraipa, Reglamento (ES) Nr. 228/2013 pakeitimų teisinis pagrindas – 43 straipsnio 2 dalis ir 349 straipsnis, o Reglamento (ES) Nr. 229/2013 teisinis pagrindas – 43 straipsnio 2 dalis.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo yra nustatyta, kad Sąjunga ir valstybės narės pasidalija kompetenciją žemės ūkio srityje; Sutartyje taip pat nustatyta bendra žemės ūkio politika su jos bendrais tikslais ir bendra įgyvendinimo sistema. Dabartinė BŽŪP įgyvendinimo sistema yra pagrįsta išsamiais ES lygmeniu nustatytais reikalavimais, joje taikoma griežta kontrolė, nuobaudos ir audito procedūros. Šios taisyklės dažnai turi labai griežtą norminamąjį poveikį – iki pat pavienių ūkių lygmens. Tačiau norint pasiekti trokštamus rezultatus ir gauti ES pridėtinę vertę labai įvairiomis Sąjungos žemės ūkio aplinkos ir klimato sąlygomis, nei principas „iš viršaus į apačią“, nei vienodas visiems požiūris nėra tinkamas.

Pagal šiame pasiūlyme išdėstytą įgyvendinimo modelį Sąjunga nustato pagrindines politikos nuostatas (BŽŪP tikslus, bendrąsias intervencinių priemonių rūšis, pagrindinius reikalavimus), o valstybės narės prisiima didesnę atsakomybę ir yra atskaitingesnės už tai, kaip jos pasiekia tikslus ir sutartas siektinas rodiklių reikšmes.

Padidinus subsidiarumą bus galima, siekiant šių tikslų ir siektinų reikšmių, geriau atsižvelgti į vietos sąlygas ir poreikius. Valstybės narės pačios derins BŽŪP intervencines priemones taip, kad jų įnašas siekiant ES tikslų būtų kuo didesnis. Nors bus išlaikytos dabartinės valdymo struktūros (kurios turi toliau veikti, kad būtų užtikrinta veiksminga stebėseną ir būtų užtikrinta, kad visi politikos tikslai bus pasiekti), valstybės narės taip pat turės daugiau įtakos kuriant reikalavimų atitikties ir kontrolės sistemą, taikomą paramos gavėjams (įskaitant kontrolės priemones ir nuobaudas).

• Proporciningumo principas

Norint išspręsti ekonomines, aplinkos ir socialines ES žemės ūkio sektoriaus ir kaimo vietovių problemas, reikia suformuluoti pagrįstą atsaką į jas, deramai atsižvelgiant ir į tų problemų mastą ES lygmeniu. Suteikiant valstybėms narėms daugiau galios, siekiant tikslų, rinktis ir derinti galimas BŽŪP politikos priemones pagal labiau rezultatais grindžiamą modelį, turėtų dar labiau sumažėti rizika, kad vykdant BŽŪP gali būti peržengta proporcingų veiksmų riba.

- **Priemonės pasirinkimas**

Kadangi pirminiai teisės aktai yra Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai, jų pakeitimai turi būti atliekami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų ex post vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

BŽŪP turi gilią šaknį ir yra neatsiejama nuo Europos Sąjungos (ES) sandaros ir raidos. Ji pradėta praėjusio amžiaus 7-ojo dešimtmečio pradžioje, siekiant Sutartyje įtvirtintų tikslų, ir nuo tada kelis kartus reformuota siekiant didinti žemės ūkio sektoriaus konkurencingumą, skatinti kaimo plėtrą, spręsti naujus uždavinius ir geriau tenkinti visuomenės poreikius. Naujausia didelė reforma buvo patvirtinta 2013 m. Atliekant **2013 m. reformą bendrieji BŽŪP tikslai** buvo paprasčiau suskirstyti į tris bendras grupes:

- i) perspektyvi maisto produktų gamyba;
- ii) tausios gamtos išteklių valdymas ir klimato politikos veiksmai;
- iii) darnus teritorinis vystymasis.

Siekiant įvertinti pažangą, padarytą siekiant tų tikslų, ir nustatyti ateities uždavinius, buvo pradėtas plataus masto konsultavimosi procesas, paskatinęs sistemingas diskusijas su visomis suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant ir ne žemės ūkio sričių dalyvius. Be to, iš gausios turimos informacijos apie BŽŪP buvo surinkti BŽŪP rezultatų įrodymai (glaustai apibendrinti toliau 1 intarpe), kuriais remiantis įvertinti BŽŪP pasiekimai ir trūkumai per daugelį metų ir ypač atsižvelgiant į naujausią jos reformą. Tai visų pirma:

- įrodymai, surinkti per bendrą stebėsenos ir vertinimo sistemą (BSVS), kuri naudojama vertinant BŽŪP rezultatus²;
 - pagal dabartinę (2014–2020 m.) daugiamečią finansinę programą numatytas vertinimo tyrimų ciklas siekiant įvertinti dabartinius BŽŪP tikslus; pirmosios jo išvados pateiktos 2017–2018 m.³;
- pažangos, padarytos siekiant siektinų reikšmių, rezultatai ir atitinkami finansiniai paketai, pateikti kaimo plėtros metinėse įgyvendinimo ataskaitose;
- Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato tinklalapyje paskelbti papildomi informaciniai dokumentai, duomenys, faktai ir skaičiai, svarbūs poveikio vertinimui⁴.

² Ji sukurta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 [dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai](#), 110 straipsniu, taip pat 2014 m. liepos 22 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 834/2014, kuriuo nustatomos [bendros stebėsenos ir vertinimo sistemos taikymo pagal bendrą žemės ūkio politiką taisyklės](#).

³ Europos Komisija (2017 m.). 2017–2021 m. [vertinimo ir tyrimų planas](#). Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas.

⁴ Žr.:

https://ec.europa.eu/agriculture/statistics/facts-and-figures_lt
https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/consultations/cap-modernising/eco_background_final_en.pdf
https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/consultations/cap-modernising/env_background_final_en.pdf

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Surengus atviras viešas konsultacijas buvo gauta daugiau kaip 322 tūkst. atsakymų, vyko struktūrinis dialogas su suinteresuotosiomis šalimis, surengti penki ekspertų praktiniai seminarai, pateiktos nuomonės naudojantis REFIT platforma, savo įnašus pateikė Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, Regionų komitetas ir nacionaliniai parlamentai. Atliekant šį procesą taip pat atsižvelgta į Žemės ūkio rinkų darbo grupės (AMTF)⁵ ir Korko kaimo plėtros konferencijos (2016 m.)⁶ rekomendacijas.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Siekiant gauti įrodymų ir žinių su BŽŪP susijusiais klausimais iš ekspertų, nuo 2017 m. kovo mėn. iki 2018 m. vasario mėn. buvo surengti keli specializuoti praktiniai seminarai. Šiuose seminaruose Komisijos pareigūnai galėjo pasikeisti nuomonėmis su ekspertais ir iš anksto parengti pagrindines išvadas ir klausimus, į kuriuos reikia atsižvelgti atliekant politikos modernizavimo ir supaprastinimo procesą.

Penki klausimai, svarstyti šiuose seminaruose, buvo pasirinkti siekiant apžvelgti svarbiausias sritis, kuriose yra nustatytų žinių spragų ir nesutarimų dėl politikos metodų. Visi seminarai organizuoti pagal panašią metodiką, pagrįstą:

1. naujausių įrodymų, kurių turi ekspertai, mokslininkai, praktinės veiklos specialistai ir tarptautinės institucijos, rinkimu;
2. dėmesiu praktinei patirčiai, turimai vietos lygmeniu;
3. vertinimu, kokių galimybių gerinti ateities politikos procesą konkrečioje svarstomoje srityje teikia naujos technologijos ir metodai.

Praktinių seminarų apžvalgos ir juose skaityti pranešimai pateikti šiame tinklalapyje.

https://ec.europa.eu/agriculture/events/cap-have-your-say/workshops_lt

1-asis praktinis seminaras. Turima geriausia patirtis atsižvelgiant į poreikius, susijusius su aplinka ir klimatu (2017 m. kovo 23–24 d.)

Šiame dviejų dienų seminare įvairių sričių ekspertai svarstė su aplinka ir klimatu susijusius uždavinius. Jame nagrinėta:

- turimos priemonės, naudojamos vertinant aplinkos poreikius;
- metodai, kuriais skatinama daugiau naudotis tomis priemonėmis (ypač akcentuota elgesio kaita grindžiamų metodų svarba).

2-asis praktinis seminaras. Rizikos valdymas (2017 m. gegužės 18–19 d.)

Šiame dviejų dienų seminare stengiasi surinkti daugiau įrodymų, svarbių diskutuojant dėl paramos žemės ūkiu besiverčiančiai bendruomenei priemonių, kad ji geriau valdytų su gamyba, kainomis ir pajamomis susijusią riziką. Jame nagrinėta:

https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/consultations/cap-modernising/soc_background_final_en.pdf

⁵ Žemės ūkio rinkų darbo grupės ataskaita (AMTF ataskaita) (2016 m.). [Rinkos rezultatų gerinimas, gerinant ūkininkų padėtį tiekimo grandinėje.](#)

⁶ Europos Komisija (2016 m.). [Europos kaimo plėtros konferencija \(Korko 2.0 konferencija\),](#) https://ec.europa.eu/agriculture/events/rural-development-2016lt_lt

- ES rinkoje naudojamos apsaugos priemonių sistemos uždaviniai ir naujausi JAV rizikos valdymo sistemos pokyčiai;
- ES ateities rinkų klausimai, ES žemės ūkio draudimo ir perdraudimo sektorius, viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystės klausimas ir pasėlių draudimo sistema;
- su elgesiu susiję rizikos valdymo aspektai.

3-asis praktinis seminaras. Maistas ir susiję klausimai (2017 m. gegužės 31 d.)

Šiame maisto ir susijusiems klausimams skirtame seminare nagrinėtas BŽŪP derėjimas su sveikatos politika ir gebėjimas pagal ją padėti ūkininkams lengviau prisitaikyti prie vartojimo pokyčių. Ypač svarbu skirti daugiau dėmesio atsparumo antimikrobinėms medžiagoms problemai.

4-asis praktinis seminaras. Socialiniai ir ekonominiai klausimai (2017 m. birželio 9 d.)

Šiame socialiniams ir ekonominiams klausimams skirtame seminare daugiausia analizuoti ES žemės ūkio maisto produktų sektoriaus augimo ir jo darbo vietų raidos procesai. Nagrinėtos sąsajos tarp pasaulinio žemės ūkio ir ES maisto vertės grandinių, aptariant jas tiek konceptualių požiūriu, tiek iš praktinės perspektyvos, remiantis konkrečių atvejų tyrimais.

5-asis praktinis seminaras. BŽŪP aplinkos ir klimato sričių veiklos rezultatų vertinimas (2018 m. vasario 26 d.)

Šiame seminare nagrinėta, kokius pagrindinius politikos tikslus galima nustatyti ES lygmeniu, kaip galima juos įgyvendinti valstybių narių lygmeniu ir kaip galima stebėti, kontroliuoti ir vertinti jų siekimą.

• **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinimą, kuriuo remiantis pateikti šie pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, ir Reglamentavimo patikros valdybos (toliau – Valdyba) nuomones galima gauti šioje interneto svetainėje.

[*Poveikio vertinimų ir dėl jų pateiktų Reglamentavimo patikros valdybos nuomonių sąrašas*](#)

Iš pradžių Valdyba pateikė nepalankią nuomonę. Ji palankiai įvertino siekį modernizuoti ir supaprastinti BŽŪP, taip pat atliktą išsamią įvairių scenarijų analizę, kurioje naudingai parodyti kompromisai siekiant įvairių politikos tikslų, tačiau manė, kad ataskaitoje derėjo geriau paaiškinti siūlomo naujo įgyvendinimo modelio pagrindimą, perspektyvumą ir veikimą. Jos nurodyti reikiami papildymai buvo įtraukti į poveikio vertinimo ataskaitą, įskaitant specialų priedą dėl pasiūlymų, pateiktų dėl naujo įgyvendinimo modelio. Tuo remdamasi Valdyba pateikė teigiamą nuomonę su išlygomis. Ji pripažino, kad ataskaita buvo patobulinta, tačiau paprašė tiksliau nurodyti konkrečias apsaugos priemones, kuriomis bus mažinama nustatyta rizika. Tie patikslinimai, kurie atlikti siekiant įvykdyti Valdybos reikalavimus, išdėstyti poveikio vertinimo ataskaitos (Komisijos tarnybų darbinio dokumento) 1 priede.

Poveikio vertinimo ataskaitoje pateiktos ir aptartos įvairios politikos galimybės. Atliekant poveikio vertinimą nepasirinkta, kuri iš tų galimybių yra tinkamiausia. Vietoj to įvairūs šių pasiūlymų elementų deriniai tirti atsižvelgiant į įvairias galimybes, siekiant nustatyti, kokį geriausią jų derinį būtų galima pasirinkti.

Atsižvelgiant į įvairias galimybes, iš esmės tirti skirtingi būdai pasiekti nustatytus tikslus:

1. skirtingo dydžio aplinkos ir klimato sričių veiksmų užmojai – daugiausia siekta nustatyti galimą privalomųjų ir savanoriškųjų įgyvendinimo sistemų poveikį;
2. įvairūs ūkių pajamų rėmimo būdai ir ypač tos paramos paskirstymas įvairiems ūkininkams – daugiausia siekta nustatyti galimą poveikį mažiems ir vidutiniams ūkiams;
3. platesnio masto socialinės ir ekonominės intervencijos, ypač pagal kaimo plėtros politiką, taip pat kompleksiniai modernizavimo metodai.

Nustatant pirmąją galimybę tirtas potencialas taikyti savanorišką ekologinę sistemą, didinant aplinkos ir klimato sričių užmojus. Taip pat ištirta galima rizikos valdymo priemonių reikšmė tuo atveju, kai ūkininkų pajamos būtų mažiau remiamos tiesioginėmis išmokomis. Du šios galimybės variantai atitinka skirtingus valstybių narių aplinkos apsaugos užmojus ir požiūrius į tiesiogines išmokas pagal naują įgyvendinimo modelį.

Pasirinkus kitą iš nustatytų galimybių, siekiant bendrai gerinti ekonominius ir su aplinka susijusius BŽŪP rezultatus ir spręsti klimato problemas, būtų tikslingiau skiriamos tiesioginės išmokos ir pažangiau įgyvendinama paramos sąlygų sistema. Taip pat nustatyti keli šios galimybės variantai atsižvelgiant į galimai skirtingus valstybių narių užmojus siekiant aplinkos ir klimato tikslų.

Pasirinkus paskutinę iš galimybių būtų teikiama didelė reikšmė aplinkos apsaugai ir užimtumui ir skiriama daugiau dėmesio smulkiesiems ir vidutiniams ūkininkams, taip siekiant išsaugoti darbo vietas kaimo vietovėse. Valstybės narės privalėtų skirti 30 % pirmojo ramsčio išmokų papildomiems mokėjimams pagal keturias sistemas, kuriose savanoriškai dalyvautų ūkininkai; tai yra ekologinio ūkininkavimo, daugiamečių žolynų, vietovių, kuriose esama gamtinių kliūčių, ir ištisinių kraštovaizdžio elementų sistemos, kuriomis būtų toliau skatinami veiksmai klimato kaitos srityje ir tausūs gamtos išteklių valdymas.

Atliekant poveikio vertinimą atkreiptas dėmesys į sudėtingus kompromisus, kurių išvengti neįmanoma, kai vykdoma politika, kuria siekiama tokios daugybės įvairių tikslų, ir iš esmės keičiamos pagrindinės jos nuostatos.

Viena iš pagrindinių nuostatų yra pagal BŽŪP teikiamos paramos dydis. Komisijos 2018 m. gegužės mėn. komunikate dėl 2021–2027 m. DFP pasiūlytas paramos sumažinimas 5 proc. yra vienas iš tų dalykų, kurie svarstyti atliekant poveikio vertinimą.

Ir paramos ūkių pajamoms dydis, ir jos paskirstymas yra svarbus. Garantuoti tinkamo lygio paramą, taigi ir ūkių pajamas, tebėra svarbi ateities užduotis siekiant, kad būtų užtikrintas aprūpinimas maistu, dideli aplinkos ir klimato sričių užmojai ir kaimo gyvybingumas. **Tikslingesniu paramos skyrimu** mažiems ir vidutiniams ūkiams, taip pat vietovėms, kuriose yra gamtinių kliūčių, galima padėti išsaugoti daugiau darbo vietų ūkiuose ir palaikyti ūkininkavimo veiklą visoje teritorijoje, taip stiprinant socialinę ir ekonominę kaimo vietovių struktūrą. Tiesioginių išmokų paskirstymą galima gerinti jų dydžio apribojimu ir konvergencija (vienodiniu). Akivaizdu, kad pasirinkus bet kokią galimybę reikšmingai perskirstyti tiesiogines išmokas, daugiau jų skiriant mažesnio našumo ūkiams ir regionams, dėl to sumažės ES konkurencingumas artimiausiu laikotarpiu, tačiau bus sustiprinta aplinkos apsauga. Mažiau aišku tai, kokią tinkamą priemonių derinį reikėtų rinktis, kad būtų galima mažinti neigiamą poveikį pajamoms ir kartu geriau spręsti kitus, taip pat svarbius žemės ūkio uždavinius, pavyzdžiui, susijusius su aplinka ir klimatu arba su visuomenės lūkesčiais. Šiuo

tikslu reikia skatinti tokias permainas, dėl kurių pagerėtų ir socialiniai bei ekonominiai, ir aplinkos apsaugos veiklos šiame sektoriuje rezultatai.

Iš įnašų, gautų konsultuojantis su suinteresuotaisiais subjektais, ir atliktų analizių sužinota, kad yra įmanoma tai pasiekti, jeigu, imantis būtinų papildomų priemonių dėl **didesnio užmojo veiksmų aplinkos ir klimato srityse**, būtų galima pasitelkti geriausią (tiek įprasto, tiek kitokių formų ūkininkavimo) patirtį, įskaitant žinias, inovacijas ir aktualias naujausias technologijas.

Remiantis šios analizės prielaidomis ir tuo, kas pasirinkta ją atliekant, gali reikėti padaryti tam tikrų kompromisų, kad būtų pasiekti BŽŪP ekonominiai, aplinkos ir socialiniai tikslai, taip pat norimas jos modernizavimas ir supaprastinimas. Apskritai numatomas perskirstymas gali padaryti poveikį pajamoms, tačiau tas poveikis būtų valdomas, ir tai padėtų imtis norimų didesnio užmojo veiksmų aplinkos ir klimato srityse bei stiprinti kitas naudingas **BŽŪP sąveikas**. Tačiau šiuo tikslu būtinai reikėtų šiame sektoriuje ir šioje politikoje išnaudoti galimybes, kurių teikia inovacijos ir technologijos, dėl kurių jau yra įmanomas modernizavimas ir supaprastinimas.

Darant kitas prielaidas ir renkantis kitus dalykus, išsamūs rezultatai tikrai būtų kitokie, tačiau tai nepakeistų pagrindinės minties, kad *tinkamiausia galimybė, renkantis būsimą BŽŪP, būtų suderinti pačius perspektyviausius elementus, nustatytus tiriant įvairias galimybes, ir kartu išvengti jų trūkumų, imantis būtinų apsaugos priemonių, kad ES būtų užtikrintos vienodos sąlygos visiems*. Tai reiškia, kad reikia aiškių kriterijų dėl pajamų paramos lygio ir paskirstymo (pvz., jos išmokų dydžio apribojimo ir (arba) proporcingo mažinimo), klimato ir aplinkos apsaugos užmojų, paramos sąlygų, modernizavimo paskatų ir tinkamo subsidiarumo bei supaprastinimo lygio.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Dabartinio politikos įgyvendinimo sudėtingumas yra labai susijęs su tuo, kad sunku laikytis išsamių ES lygmeniu nustatytų taisyklių. Siūlomu nauju įgyvendinimo modeliu bus panaikinti ES lygmeniu nustatyti tinkamumo finansuoti kriterijai skiriant paramą, todėl valstybės narės pačios galės nustatyti savo konkrečiomis aplinkybėmis geriausias tinkamumo finansuoti sąlygas. Taip tikimasi labai supaprastinti sistemą.

Praeityje BŽŪP raida vyko vieną po kitos įgyvendinant įvairių jos priemonių reformas. Kartais tas priemones buvo sunku suderinti. Šiuo pasiūlymu visi įvairūs BŽŪP paramos elementai susiejami į vieną bendrą ir darnią sistemą, kurioje sumažės su BŽŪP įgyvendinimu susijusi administracinė našta.

- **Pagrindinės teisės**

Teikiant šį pasiūlymą gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Komisijos pasiūlyme dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (COM(2018) 322 *final*) nustatyta, kad didelė ES biudžeto dalis turėtų būti toliau skiriama žemės ūkiui, kuris yra strateginės svarbos bendros politikos sritis. Taigi, išreiškiant sumas dabartinėmis kainomis, siūloma daugiausia lėšų skirti pagrindinėms BŽŪP veiklos sritims – 286,2 mlrd. EUR skiriama EŽŪGF ir 78,8 mlrd. EUR – EŽŪFKP.

Kartu su šiomis žemės ūkio fondų lėšomis skiriamas papildomas finansavimas pagal programą „Europos horizontas“: į siūlomą šios programos finansinį paketą įtraukta 10 mlrd. EUR suma, skirta maisto produktų, žemės ūkio, kaimo plėtros ir bioekonomikos sričių moksliniams tyrimams ir inovacijoms remti. EŽŪGF bus sukurtas naujas žemės ūkio rezervas siekiant finansuoti papildomą paramą žemės ūkio sektoriui. Per vienus metus nepanaudotos šio rezervo lėšų sumos bus perkeltos į kitus metus.

Dėl tiesioginių išmokų paskirstymo tarp valstybių narių siūloma, kad visose valstybėse narėse, kuriose tiesioginių išmokų dydis nesiekia 90 % ES vidurkio, būtų tęsiamas 2014–2020 m. laikotarpiu pradėtas procesas ir būtų panaikinta 50 % likusio skirtumo iki 90 %. Prie šios tiesioginių išmokų dydžių išorės konvergencijos (vienodinimo) finansavimo prisidės visos valstybės narės. Asignavimai, skiriami valstybių narių tiesioginėms išmokoms pagal Reglamentą dėl BŽŪP strateginių planų, yra apskaičiuojami remiantis šiuo pagrindu.

Kaimo plėtros srityje siūloma perbalansuoti finansavimą iš ES ir valstybių narių biudžetų. Kartu su numatomu Europos struktūrinių ir investicijų fondų finansavimu padidinus bendro finansavimo nacionalines dalis, bus galima tęsti iš esmės nepakitusią viešojo sektoriaus paramą Europos kaimo vietovėms. EŽŪFKP parama yra paskirstoma remiantis objektyviais kriterijais, susietais su politikos tikslais, ir atsižvelgiant į dabartinį jos paskirstymą. Mažiau išsivystę regionai turėtų toliau, kaip ir dabar, naudotis didesnėmis bendro ES finansavimo dalimis, kurios taip pat bus taikomos kai kurioms priemonėms, tokioms kaip LEADER, ir išmokoms už valdymo įsipareigojimus.

Valstybėms narėms bus suteikta galimybė kiek lanksčiau perkelti lėšas tarp įvairių asignavimų. Iki 15 % atitinkamų tiesioginių išmokų lėšų bus galima perkelti į EŽŪFKP asignavimus, ir atvirkščiai. Didinę procentinę tiesioginių išmokų lėšų dalį bus galima perkelti į EŽŪFKP asignavimus intervencinėms priemonėms, kuriomis siekiama aplinkos ir klimato tikslų, ir dotacijoms, skiriamoms jaunųjų ūkininkų įsisteigimui.

Šio BŽŪP pasiūlymo finansinis poveikis išsamiai išdėstytas finansinėje pažymoje, kuri pridedama prie šio pasiūlymo.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Pereinant prie labiau į veiklos rezultatus orientuotos politikos reikia sukurti patikimą veiklos rezultatų užtikrinimo sistemą, kurioje, remdamasi bendrą rodiklių rinkiniu, Komisija galės vertinti ir stebėti politikos rezultatus. Dabartinė **bendra stebėsenos ir vertinimo sistema (BSVS)** ir dabartinė tiesioginių išmokų ir kaimo plėtros stebėsenos sistema būtų naudojamos kaip politikos rezultatų stebėsenos ir vertinimo pagrindas, tačiau jas reikės supaprastinti ir toliau tobulinti (didinant nuoseklumą ir tarp abiejų BŽŪP ramsčių). Reikės daugiau investicijų, kad būtų parengti tinkami rodikliai ir užtikrinti pakankami duomenų srautai.

Nauja **veiklos rezultatų stebėsenos ir vertinimo sistema (RSVS)** apims visas būsimos BŽŪP priemones – BŽŪP strateginius planus ir tuos BŽŪP elementus, kurie neįtraukti į BŽŪP strateginius planus (kai kurias bendro rinkų organizavimo dalis, specialias sistemas). Veiklos rezultatai būtų vertinami pagal nustatytus konkrečius politikos tikslus, naudojant bendrą rodiklių rinkinį.

Naujasis modelis bus sudarytas remiantis šiais principais:

- konteksto rodikliai tebėra svarbūs, nes parodo svarbius bendrųjų ekonomikos, aplinkos ir visuomenės raidos tendencijų aspektus ir, tikėtina, gali turėti įtakos veiklos rezultatams;
- reikėtų sudaryti rodiklių rinkinį iš mažiau, bet tikslingesnių rodiklių, visų pirma renkantis tuos iš jų, kurie kuo tiksliau parodo, ar remiama intervencine priemone padedama pasiekti tikslus, vertinant pagal nustatytą atskaitos tašką ir vartojant aiškias sąvokų apibrėžtis;
- bendrieji politikos rezultatai bus vertinami daugiamečiu pagrindu, remiantis poveikio rodikliais. Metinė politikos rezultatų peržiūra bus atliekama remiantis išsamiau rezultato rodiklių sąrašu;
- naudojant produkto rodiklius kiekvienų metų išlaidos būtų susietos su politikos įgyvendinimo rezultatais. Pastarasis vertinimas atliekamas kasmet ir grindžiamas (daugiausia jau turimų) produkto rodiklių sąrašu;
- atitinkamų veiklos rezultatų rodiklių patikimumą galima didinti susiejant statistinius ir administracinius duomenis, tačiau tam reikia, kad veiktų kokybės kontrolės sistema.

Iš esmės siūloma persikirstyti atsakomybę ir galimybes sukuriant bendrą, aiškiai apibrėžtą ir privalomą sistemą, kurioje būtų pasiektas ne vienas, o daugiau svarbių tikslų vienu metu: supaprastinimas, orientavimasis į rezultatus (o ne vien į reikalavimų laikymąsi) ir politikos efektyvumas bei veiksmingumas.

Numatoma, kad metinė veiklos rezultatų peržiūra bus labai svarbi nuolatinės politikos įgyvendinimo stebėsenos ir valdymo dalis. Kad būtų galima atlikti metinę veiklos rezultatų peržiūrą, tinkamus produkto rodiklius ir rezultato rodiklius reikės kartu pateikti metinėje BŽŪP strateginio plano įgyvendinimo ataskaitoje, kuri bus vadinama *metine rezultatų ataskaita*. Valstybės narės kiekvienais metais teikiamose ataskaitose praneš apie gautus produktus ir faktines išlaidas, taip pat praneš, kiek trūksta iki nustatytų viso laikotarpio siektinų reikšmių, išreikštų rezultato rodiklių reikšmėmis.

Vertinimai bus atliekami pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁷ 22 ir 23 dalis, kuriose visos trys institucijos patvirtino, kad galiojančių teisės aktų ir vykdomos politikos vertinimai turėtų būti tolesnių veiksmų pasirinkimo poveikio vertinimų pagrindas. Atliekant vertinimus bus vertinamas vietinis programos poveikis, remiantis šios programos rodikliais, siektinomis reikšmėmis ir išsamia analize, kiek šią programą galima laikyti aktuali, veiksminga, efektyvia, teikiančia pakankamai ES pridėtinės vertės ir derančia su kita ES politika. Remiantis įgyta patirtimi, bus stengiamasi nustatyti bet kokius trūkumus, problemas ar bet kokias galimybes toliau gerinti veiksmus arba jų rezultatus ir padėti kuo labiau padidinti naudojimąsi jais bei jų poveikį.

• **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

• **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šis pasiūlymas teikiamas dėl trijų reglamentų:

⁷ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros; OL L 123, 2016 5 12, p. 1–14.

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 (toliau – Reglamentas dėl BŽŪP strateginių planų);
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 (toliau – BŽŪP horizontalusis reglamentas);
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams, ir (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms (toliau – Pakeitimų reglamentas).

Visais šiais reglamentais keičiama BŽŪP, jos tikslai suderinami su J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos prioritetais ir su darnaus vystymosi tikslais ir kartu supaprastinamas šios politikos įgyvendinimas. Panaikinus tinkamumo finansuoti sąlygą, taikomą skiriant paramą ES lygmeniu, BŽŪP bus labiau derinama prie vietos aplinkybių. Valstybės narės galės nustatyti daugumą tinkamumo finansuoti sąlygų nacionaliniu lygmeniu, kad tos sąlygos būtų tinkamos jų konkrečiomis aplinkybėmis. Kartu sumažės su kontrole susijusi administracinė našta, nes bus sumažintas tiesioginis ryšys tarp tinkamumo finansuoti sąlygų, nustatytų ES lygmeniu, ir galutinių paramos gavėjų.

Siekiant toliau gerinti darnią žemės ūkio, maisto sektoriaus ir kaimo vietovių plėtrą, BŽŪP bendrieji tikslai siejasi su ūkių ekonominiu gyvybingumu, atsparumu ir pajamomis, geresniais aplinkos ir klimato sričių veiklos rezultatais ir tvirtesne socialine bei ekonomine kaimo vietovių struktūra. Taip pat kompleksinis tikslas – skatinti didinti žemės ūkio ir kaimo vietovių žinias, inovacijas ir skaitmeninimą.

Naująja BŽŪP bus siekiama šių konkrečių tikslų:

- (a) remti perspektyvias ūkio pajamas bei ūkių atsparumą visoje ES teritorijoje ir taip užtikrinti geresnį aprūpinimą maistu;
- (b) labiau orientuotis į rinką ir didinti konkurencingumą, be kita ko, daugiau dėmesio skiriant moksliniams tyrimams, technologijoms ir skaitmeninimui;
- (c) gerinti ūkininkų padėtį vertės grandinėje;
- (d) padėti švelninti klimato kaitą bei prisitaikyti prie jos ir plėtoti darniąją energetiką;
- (e) skatinti darnųjį vystymąsi ir veiksmingą gamtos išteklių, tokių kaip vanduo, dirvožemis ir oras, valdymą;
- (f) padėti apsaugoti biologinę įvairovę, gerinti ekosistemines paslaugas ir išsaugoti buveines bei kraštovaizdžius;
- (g) pritraukti jaunuosius ūkininkus ir sudaryti palankesnes sąlygas verslo plėtrai kaimo vietovėse;

- (h) skatinti užimtumą, augimą, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant bioekonomikos ir darnaus miškų ūkio sektorius;
- (i) siekti, kad ES žemės ūkio sektorius labiau atitiktų visuomenės poreikius, susijusius su maistu bei sveikatos priežiūra (įskaitant saugius, maistingus ir tvarius maisto produktus) ir gyvūnų gerove.

Siekdamos šių tikslų, valstybės narės turi užtikrinti, kad paramos pagal BŽŪP teikimo tvarka būtų paprastesnė ir kad ta parama būtų veiksminga. Jos planuos tokias intervencines priemones, kokios bus tinkamos jų aplinkybėmis, remdamosi šiame reglamente nurodytomis intervencinių priemonių rūšimis. Valstybės narės turės skirti ypač daug dėmesio konkreitiems aplinkos ir klimato tikslams, kartu kaitai ir politikos įgyvendinimo modernizavimui, dėdamos pastangas, kad būtų geriau naudojamosi žiniomis, konsultacijomis ir naujomis (skaitmeninėmis) technologijomis.

Savo siūlomas intervencines priemones, kuriomis sieks konkrečių ES tikslų, valstybės narės pateiks BŽŪP strateginiame plane. Šiuo teisės aktu nustatomos taisyklės dėl tokio BŽŪP strateginio plano turinio, o Komisija patikrins ir patvirtins šiuos planus. BŽŪP strateginiai planai apims daugumą BŽŪP paramos priemonių, finansuojamų iš EŽŪGF (įskaitant sektorines programas, kurios iki šiol buvo nustatomos pagal BRO reglamentą) ir iš EŽŪFKP. Taip valstybėse narėse bus parengta viena nuosekli intervencijos strategija; ją parengs kiekviena valstybė narė. BŽŪP strateginiuose planuose valstybės narės, naudodamos bendrai apibrėžtus rezultato rodiklius, nustatys siektinas reikšmes, ką jos nori pasiekti tuo programavimo laikotarpiu.

Kai BŽŪP strateginiai planai bus patvirtinti, valstybės narės metinėse ataskaitose praneš apie jų įgyvendinimo pažangą, naudodamos bendrųjų rodiklių sistemą. Valstybės narės ir Komisija stebės pažangą ir vertins intervencinių priemonių veiksmingumą.

Tolesniame skirsnyje pateikiama informacija apie konkretų visų trijų reglamentų turinį.

Reglamentas dėl BŽŪP strateginių planų

I antraštinėje dalyje nustatyta šio reglamento taikymo sritis ir pateiktos jame vartojamų terminų apibrėžtys.

II antraštinėje dalyje pateikti BŽŪP bendrieji ir konkretūs tikslai, kurių turi būti siekiama intervencinėmis priemonėmis, valstybių narių nustatytais savo BŽŪP strateginiuose planuose. III antraštinėje dalyje nustatyti tam tikri bendrieji reikalavimai dėl BŽŪP strateginių planų, taip pat kelioms intervencinėms priemonėms bendri elementai. Bendrieji reikalavimai nustatomi dėl bendrųjų principų laikymosi ir pagrindinių teisių, pavyzdžiui, vengimo iškraipyti konkurenciją, pagarbos vidaus rinkai ir nediskriminavimo, taip pat dėl PPO vidaus paramos taisyklių laikymosi. Jie apima ir reikalavimus BŽŪP planuose apibrėžti tam tikras sąvokas, pavyzdžiui, kas yra žemės ūkio paskirties žemė, žemės ūkio veikla, tikrasis ūkininkas, jaunas ūkininkas. Tame skirsnyje aprašytos prievolės pagal „paramos sąlygų sistemą“ (reikalavimus dėl geros žemės ūkio praktikos, kurių turi laikytis kiekvienas išmokų už plotą gavėjas), taip pat prievolės pagal ES teisės aktus ir būtinybė veiksmingai teikti ūkių konsultavimo paslaugas.

Galiausiai šioje antraštinėje dalyje išdėstyta, kokias intervencinių priemonių rūšis valstybės narės gali naudoti įgyvendinamos savo BŽŪP strateginius planus. Šios intervencinių priemonių rūšys – tai plačios intervencinių priemonių, kurias valstybės narės gali naudoti savo BŽŪP strateginiuose planuose, kategorijos.

IV antraštinėje dalyje pateiktos finansinės nuostatos. Visų pirma nustatyti finansiniai asignavimai kiekvienai valstybei narei ir kiekvienam fondui ir nustatyta, kiek lanksčiai galima perkelti asignavimus tarp fondų. Nustatytos EŽŪFKP įnašų normos finansuojant viešąsias valstybių narių išlaidas, taip pat nustatyti kai kurie mažiausi arba didžiausi finansiniai asignavimai konkrečioms tikslams.

V antraštinėje dalyje nustatytos taisyklės dėl BŽŪP strateginių planų. Joje nurodyta, į kokius dalykus valstybės narės turi atsižvelgti rengdamos BŽŪP strateginį planą, ir nustatytas būtinas jo turinys, įskaitant siektinas reikšmes ir finansinį planavimą. Šioje antraštinėje dalyje taip pat paaiškinta, pagal kokias taisykles BŽŪP strateginius planus patvirtina Komisija ir kaip tokius planus galima keisti.

VI antraštinėje dalyje pateiktos būtinos koordinavimo ir valdymo nuostatos. Joje nustatyta valstybių narių institucijų atsakomybė už konkrečias su BŽŪP strateginiais planais susijusias užduotis. Įsteigiamas stebėsenos komitetas, kuriame dalyvauja visų suinteresuotųjų šalių atstovai. Taip pat nustatomi tinklai, kurie turi palengvinti sėkmingą BŽŪP strateginių planų įgyvendinimą. Šie tinklai bus sukurti nacionaliniu ir ES lygmenimis. Galiausiai šioje antraštinėje dalyje nustatyta, kad, siekiant skatinti keitimąsi žiniomis ir inovacijomis, pradedama Europos inovacijų partnerystė.

VII antraštinėje dalyje nustatyta veiklos rezultatų, stebėsenos ir vertinimo sistema: nustatytos taisyklės, apie ką ir kada valstybės narės turi pranešti teikdamos savo BŽŪP strateginių planų įgyvendinimo pažangos ataskaitas, ir taisyklės dėl to, kaip ši pažanga bus stebima ir vertinama. Šioje antraštinėje dalyje visų pirma pateiktos taisyklės dėl paskatos už gerus aplinkosaugos ir klimato srities veiklos rezultatus.

Galiausiai VIII ir IX antraštinėse dalyse pateiktos konkurencijos taisyklės, kuriomis paaiškinta, kaip konkrečiai reikia taikyti valstybės pagalbos taisykles, ir pateiktos baigiamosios nuostatos, kuriomis paaiškinta, kurie reglamentai panaikinami ir nuo kada bus pradėtas taikyti šis reglamentas.

BŽŪP horizontalusis reglamentas

Siūloma išlaikyti dabartinę dviejų ramsčių BŽŪP struktūrą, pagal kurią I ramsčio metinės bendrai taikomos priemonės papildomos pagal II ramsčio daugiamečio programavimo metodą taikomomis priemonėmis, kurios atitinka nacionalinius ir regioninius ypatumus. Tačiau pagal naująją BŽŪP struktūrą po 2020 m. bus padidintas subsidiarumas, todėl valstybės narės galės geriau derinti abiejų ramsčių priemonių įgyvendinimą pagal realią savo situaciją ir prie ūkininkų konkrečių aplinkybių. Didesnis subsidiarumas reiškia, kad perskirstoma atsakomybė už BŽŪP valdymą ir ieškoma būdų naujai užmegzti ryšius tarp Europos Sąjungos, valstybių narių ir ūkininkų.

Tuo remiantis, dabartinis BŽŪP horizontalusis reglamentas priderinamas prie naujo įgyvendinimo modelio, kad jo nuostatos atitiktų lankstesnę politikos įgyvendinimą valstybėse narėse (pagal jų vietos poreikius), mažesnę biurokratizmą paramos gavėjams ir perėjimą prie veiklos rezultatais grindžiamos politikos.

ES lygmeniu perkeliant dėmesį nuo reikalavimų laikymosi prie veiklos rezultatų, būtina aiškiai nustatyti tikslus, kuriuos reikia pasiekti šia politika; šie tikslai bus ir vėl nustatyti ES lygmeniu. Siekiant pereiti prie labiau rezultatais grindžiamos politikos sistemos, bus pereinama nuo pagrindinių sandorių teisėtumo ir tvarkingumo užtikrinimo prie veiklos rezultatų užtikrinimo ir pagrindinių ES reikalavimų laikymosi, kaip antai integruotoje

administravimo ir kontrolės sistemoje (IAKS) arba valdymo įstaigose (mokėjimo agentūrose, koordinavimo įstaigose, kompetentingose institucijose ir tvirtinančiose įstaigose). Bus išlaikytos BŽŪP būdingos griežtos ir patikimos valdymo struktūros.

Kartu su finansavimo nuostatomis BŽŪP horizontaliajame reglamente tebėra nuostatos dėl bendrųjų principų, taikomų dėl patikrinimų ir nuobaudų, dėl tikrinimo, ar tenkinamos paramos sąlygos, ir IAKS. Taigi, šiuo reglamentu nustatomos taisyklės dėl finansavimo, valdymo ir kontrolės sistemų, patvirtinimo procesų (metinio finansinio patvirtinimo ir metinio veiklos rezultatų patvirtinimo) ir atitikties patvirtinimo procedūros.

Šiame reglamente yra įvairių supaprastinimo nuostatų. Visų pirma, naujoji metinio veiklos rezultatų patvirtinimo procedūra atitinka tai, kad mažiau akcentuojamas atskirų paramos gavėjų reikalavimų laikymasis, o daugiau dėmesio skiriama šios politikos rezultatams valstybės narėse.

Be to, numatoma mažinti mokėjimo agentūrų skaičių ir didinti koordinavimo įstaigos bei sertifikavimo įstaigos vaidmenį pagal naują įgyvendinimo modelį. Tai padidins sistemos skaidrumą ir sumažins susijusių tiek nacionalinių administracijų, tiek Komisijos našta. Nustatomas Finansinį reglamentą atitinkantis vieno audito principas ir galima sumažinti Komisijos auditų skaičių.

Pakeitimų reglamentas

Komunikate dėl maisto ir ūkininkavimo ateities patvirtinta, kad orientavimasis į rinką yra vienas pagrindinių BŽŪP elementų, tačiau taip pat akcentuojami su aplinkos tvarumu ir klimato kaita susiję uždaviniai. Be to, kaip pažymima šiame komunikate, žemės ūkio sektorius būtinai turi dalyvauti diskusijoje dėl maisto ir su juo susijusių piliečiams rūpimų klausimų: primenama, kad „svarbiausias šios politikos uždavinys yra padėti ūkininkams numatyti mitybos įpročių pokyčius ir pritaikyti savo produkciją prie rinkos tendencijų ir vartotojų poreikių“. Kadangi ES lygmeniu yra nustatytos išsamios taisyklės, galinčios sukliudyti būtiniams pokyčiams, ši reforma teikia galimybę atlikti būtinus pakeitimus. Be to, vykdant BŽŪP turėtų būti atsižvelgiama ir į piliečiams rūpimus klausimus dėl tvarios žemės ūkio gamybos.

Todėl numatoma išlaikyti Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 struktūrą ir palikti pagrindines jo nuostatas, o kartu iš dalies pakeisti nedidelę dalį nuostatų atsižvelgiant į ekonomikos, aplinkos ir socialinius pokyčius, įvykusius po to reglamento įsigaliojimo 2014 m.

Visų pirma numatoma panaikinti ankstesnes Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatas dėl sektorinių intervencinių priemonių, nes pagal būsimą BŽŪP šios intervencinės priemonės bus reglamentuojamos Reglamentu dėl BŽŪP strateginių planų ir bus įtrauktos į valstybių narių strateginius planus, taip užtikrinant didesnę BŽŪP intervencinių priemonių nuoseklumą.

Antra, nors vieną po kitos atlikus vyno politikos 2008 ir 2013 m. reformas, apskritai buvo pasiekti jų tikslai ir sukurtas ekonomiškai gyvybingas vyno sektorius, atsirado naujų ekonominių, su aplinka ir klimatu susijusių problemų. Todėl šiame reglamente numatyti keli konkretūs galiojančių taisyklių pakeitimai siekiant išspręsti tas problemas.

Trečia, Komunikate dėl maisto ir ūkininkavimo ateities paraginta didinti geografinių nuorodų (GN) patrauklumą ūkininkams ir vartotojams ir palengvinti šios sistemos valdymą. Todėl siūloma keisti dabartines keturiuose pagrindiniuose teisės aktuose nustatytas GN taisykles, siekiant kurti paprastesnę GN sistemą, greičiau registruoti geografines nuorodas ir efektyviau

patvirtinti produktų specifikacijų pakeitimus. Šiais pakeitimais siekiama supaprastinti GN sistemą, kad ji būtų suprantamesnė vartotojams, būtų lengviau ją populiarinti ir sumažėtų šios sistemos valdymo administracinės išlaidos.

Keičiant vyno geografinių nuorodų taisykles – apribojant paraiškų tikrinimą ES lygmeniu, kad būtų tikrinama tik ar nėra akivaizdžių klaidų, atskiriant intelektinės nuosavybės taisykles nuo kitų reikalavimų, nustatytų produktų specifikacijose, ir leidžiant valstybėms narėms pačioms nuspręsti dėl tokių pakeitimų, kurie neturi poveikio ES lygmeniu, – patvirtinimai taptų paprastesni, sutrumpėtų terminai ir būtų racionaliau naudojami ištekliai. Tai atitiktų abu – ir subsidiarumo, ir proporcingumo – principus. Panašiai numatoma supaprastinti ir kai kurias konkrečias procedūras, pavyzdžiui, prieštaravimo procedūrą, kad patvirtinimo procesas būtų efektyvesnis.

Išaiškinus vynu „saugomos kilmės nuorodos“ apibrėžtį, gamintojų grupės galės naudoti naujas vynuogių veisles, reikalingas ir dėl klimato kaitos, ir teikiamas paraiškas bus galima tinkamai pagrįsti realiais su vynuogininkyste ir vynininkyste susijusiais faktais. Taip pat siūloma stiprinti GN apsaugą nuo GN klastojimo internete ir tranzitu vežant prekes.

Dėl vyno GN siūlomas supaprastinimas turi būti taikomas ir žemės ūkio bei maisto produktams, siekiant užtikrinti pakankamą abiejų sistemų suderinimą, taip pat siekiant, kad pirmiau aprašytą naudą gautų ir pastarojo sektoriaus GN produktų gamintojai. Aromatizuotų vynu GN sistema apima tik 5 iš 3 350 geografinių nuorodų, todėl ji negali veikti ir ją reikėtų prijungti prie kitos sistemos – tam tinka žemės ūkio ir maisto produktų GN sistema, nes joje jau yra ir kitų alkoholinių gėrimų.

Be to, į šį reglamentą numatoma įtraukti ir tokių nuostatų, kuriomis paprasčiausiai į vidaus teisės aktus perkeliama ES ir jos valstybių narių įsipareigojimai, priimti dėl neseniai Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferencijoje priimtų sprendimų, ypač dėl eksporto subsidijų.

Galiausiai siūloma išbraukti kai kurias nebeaktualias nuostatas, *inter alia*, dėl produkcijos reglamentavimo sistemos ir dėl reikalavimų, taikytų cukraus sektoriui, kurie nebegalioja nuo 2016–2017 prekybos metų pabaigos.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams, ir (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį, 114 straipsnį, 118 straipsnio pirmą pastraipą ir 349 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁸,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁹,

atsižvelgdami į Audito Rūmų nuomonę,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2017 m. lapkričio 29 d. Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Maisto ir ūkininkavimo ateitis“ nustatyti ateities bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) uždaviniai, tikslai ir kryptys po 2020 m. Šie tikslai apima, *inter alia*, poreikį kurti labiau į rezultatus orientuotą BŽŪP, skatinti modernizavimą ir didinti tvarumą, įskaitant žemės ūkio, miškininkystės ir kaimo vietovių ekonominį, socialinį, aplinkos bei klimato tvarumą, ir padėti mažinti su Sąjungos teisės aktais susijusią paramos gavėjų administracinę naštą;
- (2) kadangi vykdant BŽŪP reikia geriau reaguoti į uždavinius ir galimybes, kurių atsiranda Sąjungos, tarptautiniu, nacionaliniu, regioniniu, vietos ir ūkio lygmenimis, būtina supaprastinti BŽŪP valdymą, gerinti jos įgyvendinimą siekiant Sąjungos tikslų ir labai sumažinti administracinę naštą. Veiklos rezultatų pasiekimu grindžiamoje BŽŪP („įgyvendinimo modelis“) Sąjunga turėtų nustatyti pagrindines politikos nuostatas, tokias kaip BŽŪP tikslai ir pagrindiniai reikalavimai, o valstybės narės turėtų prisiimti daugiau atsakomybės už tai, kaip jos pasiekia nustatytus tikslus ir siektinas reikšmes. Padidinus subsidiarumą taip pat galima geriau atsižvelgti į vietos

⁸ OL C , , p. .

⁹ OL C , , p. .

sąlygas ir poreikius, derinant paramą taip, kad jos įnašas siekiant Sąjungos tikslų būtų kuo didesnis;

- (3) siekiant užtikrinti BŽŪP nuoseklumą, visos būsimos BŽŪP intervencinės priemonės turėtų būti įtrauktos į strateginį paramos planą, kuris apimtų ir tam tikras sektorines intervencines priemones, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1308/2013¹⁰;
- (4) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 II priede nustatytos kai kurių konkrečiuose sektoriuose, kuriems taikomas tas reglamentas, vartojamų terminų apibrėžtys. To priedo II dalies B skirsnyje nustatytas cukraus sektoriaus terminų apibrėžtis reikėtų išbraukti, nes jos nebetaikytinos. Siekiant atnaujinti kitų tame priede nurodytų sektorių terminų apibrėžtis atsižvelgiant į naujas mokslo žinias arba rinkos pokyčius, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl tų apibrėžčių pakeitimo. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai. Todėl atskiras Komisijai deleguotas įgaliojimas iš dalies keisti inulino sirupo apibrėžtį to priedo II dalies A skirsnio 4 punkte turėtų būti panaikintas;
- (5) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 I dalis turėtų būti supaprastinta. Turėtų būti išbrauktos nereikalingos ir nebeaktualios terminų apibrėžtys ir nuostatos dėl Komisijos įgaliojimo priimti įgyvendinimo aktus;
- (6) turėtų būti atnaujinti Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 23a straipsnyje nustatyti Sąjungos pagalbos vaisių ir daržovių ir pieno bei pieno produktų tiekimui į švietimo įstaigas apribojimai;
- (7) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 II dalies I antraštinės dalis II skyriaus 2–6 skirsnių nuostatos dėl pagalbos sistemų turėtų būti išbrauktos, nes visos intervencinių priemonių rūšys tuose sektoriuose bus nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) .../...¹¹ (*Reglamentu dėl BŽŪP strateginių planų*);
- (8) atsižvelgiant į faktiškai apsodinto vynuodžių plotų sumažėjimą 2014–2017 m. keliose valstybėse narėse ir atsižvelgiant į galimą gamybos sumažėjimą dėl šios priežasties, nustatydamos Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 63 straipsnio 1 dalyje nurodytą plotą, dėl kurio išduodami leidimai sodinti naujus vynuodžius, valstybės narės turėtų turėti galimybę rinktis: remtis šiuo metu galiojančiu pagrindu arba procentine bendro ploto, faktiškai apsodinto vynuodžiais jų teritorijoje 2015 m. liepos 31 d., dalimi, prie jos pridėdant plotą, dėl kurio suteiktos sodinimo teisės pagal Reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, kurias 2016 m. sausio 1 d. buvo galima pakeisti leidimais toje valstybėje narėje;

¹⁰ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

¹¹ ... Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../..., kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 (OL L ..., .., p ...).

- (9) reikėtų pakeisti taisyklės, pagal kurias valstybės narės klasifikuoja vyninių vynuogių veisles, įtraukiant vyninių vynuogių veisles *Noah*, *Othello*, *Isabelle*, *Jacquez*, *Clinton* ir *Herbemont*, kurios anksčiau nebuvo įtrauktos. Siekiant užtikrinti, kad vykdant vyno gamybą Sąjungoje būtų padidintas vynmedžių atsparumas ligoms ir būtų naudojamos geriau prie kintančių klimato sąlygų prisitaikiusios vynuogių veislės, reikėtų priimti nuostatą, kad vyno gamybai Sąjungoje būtų leidžiama sodinti veisles *Vitis Labrusca* ir veisles, išvestas sukryžminus rūšių *Vitis vinifera*, *Vitis Labrusca* ir kitų genties *Vitis* rūšių vynmedžius;
- (10) kad gamintojai galėtų naudoti geriau prie kintančių klimato sąlygų prisitaikiusias ir atsparesnes ligoms vynuogių veisles, reikėtų priimti nuostatą, kad būtų leidžiama suteikti kilmės vietos nuorodą produktams, pagamintiems ne tik iš veislių *Vitis vinifera* vynuogių, bet iš veislių, išvestų sukryžminus rūšies *Vitis vinifera* ir kitų genties *Vitis* rūšių vynmedžius, vynuogių;
- (11) nuostatos dėl importuojamo vyno atitikties sertifikatų ir analizės ataskaitų turėtų būti taikomos atsižvelgiant į tarptautinius susitarimus, sudarytus pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV);
- (12) kilmės vietos nuorodos apibrėžtis turėtų būti suderinta su apibrėžtimi, pateikta Sutartyje dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba¹² (TRIPS sutartyje), patvirtintoje Tarybos sprendimu 94/800/EB¹³, ir ypač su jos 22 straipsnio 1 dalimi, taigi, jos pavadinime turi būti nurodoma, kad produktas kilęs iš konkretaus regiono ar iš konkrečios vietos;
- (13) siekiant užtikrinti, kad būtų nuosekliai priimami sprendimai dėl apsaugos paraiškų ir prieštaravimo, pateiktų per Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 96 straipsnyje nurodytą preliminarą nacionalinę procedūrą, Komisijai turėtų būti laiku ir reguliariai pranešama, kada nacionaliniuose teismuose ar kituose organuose pradedama procedūra dėl apsaugos paraiškos, valstybės narės persiūtos Komisijai, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 96 straipsnio 5 dalyje. Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, kad ji galėtų tomis aplinkybėmis ir tinkamais atvejais sustabdyti paraiškos nagrinėjimą iki tol, kol nacionalinis teismas arba kitas nacionalinis organas priims sprendimą dėl to užginčyto paraiškos įvertinimo, valstybės narės atlikto per preliminarą nacionalinę procedūrą;
- (14) geografinių nuorodų registravimas turėtų būti supaprastintas ir paspartintas atskiriant vertinimą, ar laikomasi intelektinės nuosavybės taisyklių, nuo vertinimo, ar produktų specifikacijos atitinka prekybos standartuose ir ženklinimo taisyklėse nustatytus reikalavimus;
- (15) valstybių narių kompetentingų institucijų atliekamas vertinimas yra labai svarbus šios procedūros etapas. Valstybės narės turi žinių, praktinės patirties ir galimybių gauti duomenų ir faktų, todėl gali geriausiai patikrinti, ar paraiškoje pateikta informacija yra tikra ir teisinga. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad to vertinimo rezultatas, kuris turi būti tiksliai užrašytas bendrajame dokumente glaustai apibendrinant svarbius produkto specifikacijos elementus, būtų patikimas ir tikslus. Tada, atsižvelgdama į subsidiarumo principą, Komisija turėtų patikrinti paraiškas ir įsitikinti, kad jose nėra

¹² Daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raundas (1986–1994 m.). 1 priedas. 1C priedas. Sutartis dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (PPO) (OL L 336, 1994 12 23, p. 214).

¹³ 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, 1994 12 23, p. 1).

akivaizdžių klaidų ir kad vadovaujamasi Sąjungos teise ir atsižvelgiama į suinteresuotųjų subjektų už valstybės narės, kurioje pateikta paraiška, ribų, interesus;

- (16) laikotarpis, kuriuo galima pateikti prieštaravimą, turėtų būti pratęstas iki trijų mėnesių, siekiant užtikrinti, kad visoms suinteresuotosioms šalims pakaktų laiko išanalizuoti apsaugos paraišką ir jos galėtų pateikti prieštaravimo pareiškimą. Siekiant užtikrinti, kad pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 ir pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1151/2012¹⁴ būtų taikoma ta pati prieštaravimo procedūra, taigi valstybės narės galėtų suderintai ir efektyviai persiųsti Komisijai iš jų teritorijoje gyvenančių ar įsisteigusių fizinių arba juridinių asmenų gautus prieštaravimus, fizinių arba juridinių asmenų prieštaravimai turėtų būti teikiami per tos valstybės narės, kurioje jie gyvena arba yra įsisteigę, valdžios institucijas. Siekiant supaprastinti prieštaravimo procedūrą, Komisija turėtų būti įgaliota atmesti nepriimtinius prieštaravimo pareiškimus įgyvendinimo aktu, kuriuo suteikiama apsauga. Todėl Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 111 straipsnis, kuriuo Komisijai suteikti įgyvendinimo įgaliojimai atmesti nepriimtinius prieštaravimus atskiru įgyvendinimo aktu, turėtų būti išbrauktas;
- (17) siekiant padidinti procedūrų efektyvumą ir užtikrinti vienodas kilmės vietos nuorodų arba geografinių nuorodų apsaugos suteikimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais apsauga suteikiama netaikant nagrinėjimo procedūros tais atvejais, kai jokio priimtino prieštaravimo pareiškimo dėl apsaugos paraiškos nepateikta. Tais atvejais, kai priimtinas prieštaravimo pareiškimas yra pateiktas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais apsauga būtų suteikta arba apsaugos paraiška atmesta laikantis nagrinėjimo procedūros;
- (18) deramai atsižvelgiant į TRIPS sutartį, ypač į jos 22 ir 23 straipsnius, ir į Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos¹⁵ (GATT susitarimas), ypač į jo V straipsnį dėl tranzito laisvės, – abu šie dokumentai yra patvirtinti Tarybos sprendimu 94/800/EB ir jais siekiama stiprinti kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugą, taip pat veiksmingiau kovoti su klastojimu, – Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 103 straipsnio 2 dalimi suteikiama apsauga turėtų būti taikoma plačiau, t. y. ir toms prekėms, kurios tranzitu vežamos per Sąjungos muitų teritoriją, taip pat toms prekėms, kurios parduodamos internetu arba kitais elektroninės prekybos būdais;
- (19) kilmės vietos nuorodos arba geografinės nuorodos apsaugą turėtų būti įmanoma panaikinti tokiomis aplinkybėmis, kai šiomis nuorodomis nebesinaudojama arba kai Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 95 straipsnyje nurodytas pareiškėjas nebenori, kad ta apsauga būtų taikoma;
- (20) atsižvelgiant į vis didesnę naujoviškų vynuogių produktų, kurių faktinė alkoholio koncentracija yra mažesnė negu minimali faktinė alkoholio koncentracija, nustatyta vynuogių produktams Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 VII priedo II dalyje, paklausą tarp vartotojų, turėtų būti įmanoma tokius naujoviškus vynuogių produktus gaminti ir Sąjungoje;
- (21) būtina nustatyti nealkoholinių vynuogių produktų ir sumažinto alkoholio kiekio vynuogių produktų apibrėžtis. Nustatant šias apibrėžtis turėtų būti atsižvelgta į apibrėžtis, nustatytas Tarptautinės vynuogių ir vyno organizacijos (OIV)

¹⁴ 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų (OL L 343, 2012 12 14, p. 1).

¹⁵ Daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raundas (1986–1994 m.). 1 priedas. 1A priedas. Bendrasis susitarimas dėl muitų tarifų ir prekybos (PPO) (OL L 336, 1994 12 23, p. 1).

rezoliucijomis OIV-ECO 433-2012 *Beverage Obtained By Partial Dealcoholisation of Wine* (dėl gėrimų, gaminamų mažinant alkoholio kiekį vyne) ir OIV-ECO 523-2016 *Wine With An Alcohol Content Modified by Dealcoholisation* (dėl vyno, kurio alkoholio koncentracija pakeista sumažinus alkoholio kiekį);

- (22) siekiant nustatyti taisykles, kuriomis reglamentuojamos alkoholio kiekio mažinimo procedūros Sąjungoje gaminant tam tikrus nealkoholinius arba sumažinto alkoholio kiekio vynuogių produktus, taip pat nustatyti taisykles, kuriomis reglamentuojamos butelių uždarymo priemonių naudojimo vyno sektoriuje sąlygos, taip siekiant užtikrinti, kad vartotojai būtų apsaugoti nuo klaidinančio su tam tikrais gėrimais siejamų uždarymo priemonių naudojimo ir nuo pavojingų uždarymo priemonių medžiagų, galinčių užteršti gėrimus, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kad būtų užtikrinta, jog taisyklės dėl produktų ženklavimo ir pateikimo vyno sektoriuje būtų taikomos ir nealkoholiniams vynuogių produktams arba sumažinto alkoholio kiekio vynuogių produktams. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (23) gamybos taisyklės ir reikalavimai, taikyti cukraus sektoriuje, nustojo galioti 2016–2017 prekybos metų pabaigoje. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 124 straipsnis ir 127–144 straipsniai yra nebeaktualūs ir turėtų būti išbraukti;
- (24) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 189 straipsnyje nustatytos priemonės ir taisyklės dėl kanapių importo yra nereikalingos ir nebeaktualios ir turėtų būti panaikintos;
- (25) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 192 ir 193 straipsniai turėtų būti panaikinti, nes tokios priemonės nebereikalingos po to, kai nutrauktas gamybos reglamentavimas cukraus sektoriuje. Siekiant užtikrinti, kad Sąjungos rinka būtų tinkamai aprūpinama importuojant produktus iš trečiųjų valstybių, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai sustabdyti importo muitų taikymą cukranendrių ir cukrinių runkelių melasai;
- (26) Nairobyje vykusioje 10-ojoje PPO ministrų konferencijoje priimtu 2015 m. gruodžio 19 d. ministrų sprendimu dėl eksporto konkurencijos¹⁶ nustatytos taisyklės dėl eksporto konkurencijos priemonių. Dėl eksporto subsidijų nustatyta, kad PPO narės privalo nuo to sprendimo priėmimo datos panaikinti savo suteiktas teises į eksporto subsidijas. Todėl Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 196–204 straipsniuose nustatytos Sąjungos nuostatos dėl eksporto grąžinamųjų išmokų turėtų būti išbrauktos;
- (27) dėl eksporto kreditų, eksporto kredito garantijų ir draudimo programų, žemės ūkio produktus eksportuojančių valstybinių prekybos įmonių ir tarptautinės pagalbos maistu valstybės narės gali, laikydamosi Sąjungos teisės, patvirtinti nacionalines priemones. Kadangi Sąjunga ir jos valstybės narės yra PPO narės, tokios nacionalinės priemonės, remiantis Sąjungos teise ir tarptautine teise, taip pat turėtų atitikti taisykles, kurios nustatytos minėtu 2015 m. gruodžio 19 d. PPO ministrų sprendimu;

¹⁶

WT/MIN(15)/45, WT/L//980.

- (28) turėtų būti panaikintos nebeaktualios Komisijos pareigos teikti ataskaitas dėl pieno ir pieno produktų rinkos, mokykloms skirtos programos taikymo srities išplėtimo ir konkurencijos taisyklių taikymo žemės ūkio sektoriuje. Pareigos teikti ataskaitas dėl bitininkystės sektoriaus turėtų būti įtrauktos į Reglamentą (ES) .../... (*Reglamentą dėl BŽŪP strateginių planų*);
- (29) atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013¹⁷ panaikinimą Reglamentu (ES) .../... (*Reglamentu dėl BŽŪP strateginių planų*), į Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 turėtų būti įtrauktos nuostatos dėl patikrinimų ir nuobaudų, susijusių su prekybos standartais ir saugomomis kilmės vietos nuorodomis, geografinėmis nuorodomis ir tradiciniais terminais;
- (30) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 V dalies III skyriaus nuostatos dėl žemės ūkio sektoriaus krizių rezervo turėtų būti panaikintos, nes atnaujintos nuostatos dėl žemės ūkio rezervo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) .../...¹⁸ (*Horizontaliuoju reglamentu*);
- (31) atsižvelgiant į tai, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 251/2014¹⁹ užregistruojama nedaug aromatizuotų vynų geografinių nuorodų, turėtų būti supaprastinta tų produktų geografinių nuorodų apsaugos teisinė sistema. Aromatizuotiems vynams ir kitiems alkoholiniams gėrimams, išskyrus spiritinius gėrimus ir vynuogių produktus, kurie išvardyti Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 VII priedo II dalyje, turėtų būti taikoma ta pati teisinė tvarka ir procedūros kaip ir kitiems žemės ūkio produktams ir maisto produktams. Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 taikymo sritis turėtų būti išplėsta, į ją įtraukiant tuos produktus. Atsižvelgiant į šį pakeitimą, turėtų būti iš dalies pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 251/2014 – jo pavadinimas, taikymo sritis, terminų apibrėžtis ir aromatizuotų vyno produktų ženklinimo nuostatos. Turėtų būti užtikrintas sklandus pereinamasis procesas dėl pavadinimų, saugomų pagal Reglamentą (ES) Nr. 251/2014;
- (32) Reglamente (ES) Nr. 1151/2012 nustatytos saugomų kilmės vietos nuorodų, saugomų geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių registravimo procedūros turėtų būti racionalizuotos ir supaprastintos siekiant užtikrinti, kad naujus pavadinimus būtų galima užregistruoti per trumpesnę laiką. Reikėtų supaprastinti prieštaravimo procedūrą;
- (33) reikėtų nustatyti specialias nukrypti leidžiančias nuostatas, kuriomis kartu su registruotu garantuoto tradicinio gaminio pavadinimu būtų leidžiama naudoti ir kitus pavadinimus. Dėl nuorodų, kurias sudaro garantuotų tradicinių gaminių pavadinimai, naudojimo Komisija turėtų nustatyti pereinamuosius laikotarpius, atsižvelgdama į tokiems pereinamiesiems laikotarpiams dėl saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų jau nustatytas sąlygas;

¹⁷ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL L 347, 2013 12 20, p. 549).

¹⁸ ... Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 (OL L ..., .., p...).

¹⁹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1601/91 (OL L 84, 2014 3 20, p. 14).

- (34) Reglamentu (ES) Nr. 1151/2012 nustatyta produktų specifikacijų keitimų patvirtinimo procedūra turėtų būti supaprastinta, nustatant skirtumą tarp Sąjungos ir standartinių keitimų. Pagal subsidiarumo principą valstybės narės turėtų būti atsakingos už standartinių keitimų patvirtinimą, o Komisija turėtų likti atsakinga už produktų specifikacijų Sąjungos keitimų patvirtinimą;
- (35) turėtų būti atnaujintos finansinių išteklių, skirtų priemonėms pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES) Nr. 228/2013²⁰ ir (ES) Nr. 229/2013²¹ finansuoti, sumos;
- (36) todėl reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 251/2014, (ES) Nr. 228/2013 ir (ES) Nr. 229/2013 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti;
- (37) turėtų būti nustatytos pereinamojo laikotarpio priemonės, skirtos saugomų kilmės vietos nuorodų, geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių apsaugos ir registravimo paraiškoms, pateiktoms iki šio reglamento įsigaliojimo dienos, taip pat išlaidoms, patirtoms iki 2021 m. sausio 1 d. pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 29–60 straipsniuose nustatytas alyvuogių aliejui ir valgomosioms alyvuogėms, vaisiams ir daržovėms, vynu, bitininkystės produktams ir apyniams skirtas pagalbos sistemos;
- (38) siekiant užtikrinti, kad būtų sklandžiai pereita prie naujosios teisinės sistemos, nustatytos Reglamente (ES) .../... (*Reglamente dėl BŽŪP strateginių planų*), nuostatos dėl Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 pakeitimų, susijusių su tam tikromis pagalbos sistemomis ir žemės ūkio sektorių krizių rezervu, ir nuostatos dėl Reglamentų (ES) Nr. 228/2013 ir (ES) Nr. 229/2013 pakeitimų turėtų būti taikomos nuo 2021 m. sausio 1 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 pakeitimai

Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- (a) 2 dalis išbraukiama;
- (b) 3 ir 4 dalys pakeičiamos taip:
- „3. Šiame reglamente vartojamos terminų apibrėžtys, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) .../...* [*Horizontalusis reglamentas*] ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) .../...** [*Reglamentas dėl BŽŪP strateginių planų*], išskyrus atvejus, kai šiame reglamente numatyta kitaip.
4. Komisijai pagal 227 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamos II priede nustatytos su

²⁰ 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 247/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 23).

²¹ 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1405/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 41).

tam tikrais sektoriais susijusios apibrėžtys tiek, kiek būtina šioms apibrėžtims atnaujinti atsižvelgiant į rinkos pokyčius.

* ... Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 (OL L ...,, p.).

** ... Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../..., kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 (OL L ...,, p.).“;

(2) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

Ryžiams taikomi perskaičiavimo koeficientai

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi įvairiais perdirbimo etapais ryžiams taikomi perskaičiavimo koeficientai.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 229 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

(3) 6 straipsnis išbraukiamas;

(4) II dalies I antraštinės dalies II skyrius iš dalies keičiamas taip:

(a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„II SKYRIUS

Pagalba tiekiant vaisius ir daržoves ir pieną bei pieno produktus švietimo įstaigose“;

(b) antraštė „1 skirsnis“ ir jos pavadinimas išbraukiami;

(c) 23a straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Nedarant poveikio 4 daliai, pagal mokykloms skirtą programą skiriama pagalba 23 straipsnio 1 dalyje nurodytam produktų paskirstymui, papildomoms švietimo priemonėms ir susijusių išlaidų padengimui neviršija 220 804 135 EUR per mokslo metus.

Laikantis tos bendros viršutinės ribos, pagalba neviršija:

(a) mokykloms skirtiems vaisiams ir daržovėms – 130 608 466 EUR per mokslo metus;

(b) mokykloms skirtam pienui – 90 195 669 EUR per mokslo metus.“;

ii) 2 dalies trečios pastraipos paskutinis sakinytis išbraukiamas;

iii) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Neviršydamą 1 dalyje nustatytos bendros viršutinės 220 804 135 EUR sumos ribos, bet kuri valstybė narė gali

vieną kartą per mokslo metus perkelti iki 20 proc. iš vienos arba kitos savo orientacinių skiriamų sumų.“;

- (d) 2–6 skirsniai, apimantys 29–60 straipsnius, išbraukiami;
- (5) 63 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:
- „1. Valstybės narės kiekvienais metais sudaro galimybes gauti tokį leidimų naujiems vynmedžiams sodinti skaičių, kuris atitinka arba
- a) 1 proc. bendro ploto, faktiškai apsodinto vynmedžiais jų teritorijoje, išmatuoto ankstesnių metų liepos 31 d., arba
- b) 1 proc. ploto, kurį sudaro jų teritorijoje faktiškai apsodintas vynmedžiais plotas, išmatuotas 2015 m. liepos 31 d., ir plotas, kuriam taikomos sodinimo teisės, kurios suteiktos gamintojams jų teritorijoje remiantis Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 85h, 85i arba 85k straipsniu ir kurios 2016 m. sausio 1 d. gali būti pakeistos leidimais, kaip nurodyta šio reglamento 68 straipsnyje.“;
- (6) 81 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:
- „2. Laikydamosi 3 dalies, valstybės narės į klasifikatorių įtraukia vyninių vynuogių veisles, kurių vynmedžius leidžiama sodinti, atsodinti arba skiepyti jų teritorijoje vyno gamybos tikslu.
- Valstybės narės gali į klasifikatorių įtraukti vyninių vynuogių veisles, jei:
- a) atitinkama veislė priklauso rūšiai *Vitis vinifera* arba *Vitis Labrusca*, arba
- b) atitinkama veislė išvesta sukryžminus rūšis *Vitis vinifera*, *Vitis Labrusca* ir kitas genties *Vitis* rūšis.
- Tuo atveju, kai vyninių vynuogių veislė pašalinama iš pirmoje pastraipoje nurodyto klasifikatoriaus, tokios veislės vynmedžiai išnaikinami per 15 metų nuo jos išbraukimo iš klasifikatoriaus dienos.“;
- (7) 90 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:
- „3. Išskyrus atvejus, kai pagal SESV sudarytuose tarptautiniuose susitarimuose nurodyta kitaip, importuojant 1 dalyje nurodytus produktus turi būti pateikiamas:
- a) sertifikatas, kuriuo patvirtinama atitiktis 1 bei 2 dalyse nurodytoms nuostatomis ir kurį produkto kilmės šalyje parengė kompetentinga įstaiga, įtraukta į Komisijos viešai skelbiamą sąrašą;
- b) analizės ataskaita, parengta produkto kilmės šalies paskirtos įstaigos ar padalinio, jei produktas yra skirtas tiesiogiai vartoti žmonėms.“;
- (8) II dalies II antraštinės dalies 1 skyriaus 1 skirsnyje įterpiamas 4a poskirsnis:

„4a poskirsnis

Patikrinimai ir nuobaudos

90a straipsnis

Su prekybos taisyklėmis susiję patikrinimai ir nuobaudos

1. Nedarant poveikio su vyno sektoriumi susijusiems teisės aktams, kurie buvo priimti remiantis Reglamento (ES) [...] (Horizontaliojo reglamento) 57

straipsniu, Sąjungos taisyklių vyno sektoriuje pažeidimo atveju valstybės narės taiko proporcingas, veiksmingas ir atgrasomas administracines nuobaudas pagal to reglamento (*Horizontaliojo reglamento*) IV antraštinės dalies I skyrių.

2. Siekiant apsaugoti Sąjungos lėšas ir Sąjungos vyno tapatumą, kilmę ir kokybę, Komisijai pagal 227 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl:
 - a) analitinio izotopinių duomenų, kurie padės aptikti sukčiavimo atvejus, banko, kurį sudarytų valstybių narių surinkti mėginiai, sukūrimo;
 - b) taisyklių, reglamentuojančių kontrolės įstaigas ir jų savitarpio pagalbą;
 - c) taisyklių, reglamentuojančių bendrą valstybių narių duomenų naudojimą.
3. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtinamos visos priemonės, būtinos siekiant nustatyti:
 - a) su analitiniu izotopinių duomenų, kurie padės aptikti sukčiavimo atvejus, banku ir pačių valstybių narių duomenų bankais susijusias procedūras;
 - b) su kontrolės institucijų ir įstaigų bendradarbiavimu ir savitarpio pagalba susijusias procedūras;
 - c) 3 dalyje nurodytos pareigos atveju – atitikties prekybos standartams patikrinimų atlikimo taisyklės, valdžios institucijas, atsakingas už patikrinimų vykdymą, reglamentuojančias taisyklės, taip pat taisyklės dėl tų patikrinimų turinio, dažnumo ir prekybos etapo, kuriuo tie patikrinimai atliekami.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 229 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

(9) 93 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalies a punktas pakeičiamas taip:

- „a) kilmės vietos nuoroda – pavadinimas, kuriuo apibūdinamas 92 straipsnio 1 dalyje nurodytas produktas:
- i) kurio kokybę ar savybes iš esmės arba išimtinai nulėmė tam tikra geografinė aplinka su jai būdingais gamtos ir, jei tinkama, žmogaus veiklos veiksniais;
 - ii) kurio kilmės vieta yra konkreti vietovė, regionas arba išimtiniais atvejais šalis;
 - iii) kuris pagamintas iš vynuogių, kurių kilmės vieta yra tik ta geografinė vietovė;
 - iv) kuris gaminamas toje geografinėje vietovėje ir
 - v) kuris pagamintas iš rūšių *Vitis vinifera* arba rūšims, išvestoms sukryžminus rūšį *Vitis vinifera* ir kitą genties *Vitis* rūšį, priklausančių veislių vynuogių.“;

(b) 2 dalies c punktas pakeičiamas taip:

- „c) jie atitinka 1 dalies a punkto i–v papunkčiuose nurodytus reikalavimus ir“;

(c) 4 dalis pakeičiama taip:

- „4. 1 dalies a punkto iv papunktyje ir b punkto iii papunktyje nurodyta gamyba apima visus veiksmus nuo vynuogių derliaus nuėmimo iki vyno gamybos procesų užbaigimo, išskyrus visus procesus po pagaminimo.“;
- (10) 94 straipsnio 1 dalies įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:
„Į pavadinimų kaip kilmės vietos nuorodų arba geografinių nuorodų apsaugos paraiškas įtraukiama.“;
- (11) 96 straipsnis papildomas 6 ir 7 dalimis:
- „6. Valstybė narė nedelsdama praneša Komisijai, jei nacionaliniame teisme ar kitoje nacionalinėje įstaigoje pradedama bet kokia procedūra, susijusi su apsaugos paraiška, kurią valstybė narė pagal 5 dalį perdavė Komisijai.
7. Prireikus Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais 97 straipsnio 2 dalyje nurodytas paraiškos nagrinėjimas sustabdomas tol, kol nacionalinis teismas ar kita nacionalinė įstaiga priims sprendimą dėl ginčijamos apsaugos paraiškos, kurios atveju valstybė narė per preliminarą nacionalinę procedūrą, taikomą pagal 5 dalį, laikė, kad reikalavimai yra įvykdyti.
- Tie įgyvendinimo aktai priimami netaikant 229 straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodytos procedūros.“;
- (12) 97 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys pakeičiamos taip:
- „2. Komisija nagrinėja pagal 94 straipsnį ir 96 straipsnio 5 dalį gautas apsaugos paraiškas. Ji tikrina, ar nėra akivaizdžių klaidų, atsižvelgdama į atitinkamos valstybės narės atliktos preliminaros nacionalinės procedūros rezultatus.
- Komisijos tikrinimas neturėtų trukti ilgiau nei šešis mėnesius nuo tos dienos, kai buvo gauta valstybės narės paraiška. Tais atvejais, kai šio termino nesilaikoma, Komisija pareiškėjams raštu nurodo tokio uždelimo priežastis.
3. Jei Komisija, remdamasi pagal šio straipsnio 2 dalį atliktu tikrinimu, mano, kad 93, 100 ir 101 straipsniuose nustatytos sąlygos yra įvykdytos, ji priima įgyvendinimo aktus dėl 94 straipsnio 1 dalies d punkte nurodyto bendrojo dokumento ir nuorodos į taikant preliminarą nacionalinę procedūrą paskelbtą produkto specifikaciją paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
- Tie įgyvendinimo aktai priimami netaikant 229 straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodytos procedūros.
4. Jei Komisija, remdamasi pagal šio straipsnio 2 dalį atliktu tikrinimu, mano, kad 93, 100 ir 101 straipsniuose nustatytos sąlygos nėra įvykdytos, ji priima įgyvendinimo aktus, kuriais paraiška atmetama.
- Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 229 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;
- (13) 98 ir 99 straipsniai pakeičiami taip:

„98 straipsnis

Prieštaravimo procedūra

Per tris mėnesius nuo 94 straipsnio 1 dalies d punkte nurodyto bendrojo dokumento paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos valstybės narės arba trečiosios šalies valdžios institucijos arba bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir gyvenantis arba įsisteigęs trečiojoje šalyje, Komisijai gali pateikti

prieštaravimo pareiškimą, kuriuo prieštaraujama siūlomai apsaugai. Prieštaravimo pareiškimas turi būti tinkamai pagrįstas.

Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir gyvenantis ar įsisteigęs valstybėje narėje, kuri nėra apsaugos paraišką perdavusi valstybė narė, gali per tos valstybės narės, kurioje jis gyvena arba yra įsisteigęs, valdžios institucijas pateikti prieštaravimo pareiškimą per laikotarpį, kuris numatytas prieštaravimo pareiškimams teikti laikantis pirmoje dalyje nurodyto termino.

99 straipsnis

Sprendimas dėl apsaugos

1. Jeigu Komisija negavo priimtino prieštaravimo pareiškimo pagal 98 straipsnį, ji priima įgyvendinimo aktus, kuriais suteikiama apsauga. Tie įgyvendinimo aktai priimami netaikant 229 straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
 2. Jeigu Komisija gavo priimtina prieštaravimo pareiškimą, ji priima įgyvendinimo aktus, kuriais apsauga suteikiama arba kuriais paraiška atmetama. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 229 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
 3. Pagal šį straipsnį suteikiama apsauga nedaro poveikio atitinkamų produktų atitikčiai kitoms Sąjungos taisyklėms, visų pirma susijusioms su produktų pateikimu rinkai, prekyba ir maisto produktų ženklinimu.“;
- (14) 103 straipsnis papildomas 4 dalimi:
- „4. 2 dalyje nurodyta apsauga taip pat taikoma prekėms, įvežamoms į Sąjungos muitų teritoriją neišleidžiant jų į laisvą apyvartą toje teritorijoje, ir prekėms, parduodamoms Sąjungoje elektroninės prekybos būdu.“;
- (15) 106 straipsnis pakeičiamas taip:

„106 straipsnis

Panaikinimas

Komisija savo iniciatyva arba pagal tinkamai pagrįstą valstybės narės, trečiosios šalies ar teisėtą interesą turinčio fizinio arba juridinio asmens prašymą gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais panaikinama kilmės vietos nuorodos arba geografinės nuorodos apsauga esant vienai ar kelioms iš šių aplinkybių:

- (a) jeigu nebeužtikrinamas atitinkamos produkto specifikacijos laikymasis;
- (b) jeigu produktas, kuris pažymėtas kilmės vietos nuoroda arba geografine nuoroda, bent septynerius metus iš eilės nebuvo pateiktas rinkai;
- (c) jeigu 95 straipsnyje nustatytas sąlygas atitinkantis pareiškėjas pareiškia, kad jis nebenori išlaikyti kilmės vietos nuorodos arba geografinės nuorodos apsaugos.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 229 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

- (16) 111 straipsnis išbraukiamas;
- (17) II dalies II antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnis papildomas 4 poskirsnio:

„4 poskirsnis

Su kilmės vietos nuorodomis, geografinėmis nuorodomis ir tradiciniais terminais susiję patikrinimai

116a straipsnis

Patikrinimai

1. Valstybės narės imasi būtinų veiksmų, kad sustabdytų neteisėtą saugomų kilmės vietos nuorodų, saugomų geografinių nuorodų ir saugomų tradicinių terminų naudojimą, nurodytą šiame reglamente.
2. Valstybės narės paskiria kompetentingą instituciją, atsakingą už šiame skirsnyje nustatytų pareigų vykdymo patikrinimus. Šiuo tikslu taikomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625* 4 straipsnio 2 ir 4 dalys ir 5 straipsnio 1, 4 bei 5 dalys.
3. 2 dalyje nurodyta kompetentinga institucija arba viena ar kelios įgaliotosios įstaigos, apibrėžtos Reglamento (ES) 2017/625 3 straipsnio 5 punkte ir veikiančios kaip produktų sertifikavimo įstaigos pagal to reglamento II antraštinės dalies III skyriuje nustatytus kriterijus, Sąjungoje kasmet vyno gamybos etapu ir išpilstymo etapu arba po jo tikrina jo atitiktį produkto specifikacijai.
4. Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl:
 - (a) pranešimų, kuriuos valstybės narės turi pateikti Komisijai;
 - (b) taisyklių, reglamentuojančių valdžios instituciją, kuri atsako už atitikties produkto specifikacijai tikrinimą, įskaitant tuos atvejus, kai geografinė vietovė yra trečiojoje šalyje;
 - (c) veiksmų, kuriuos turi įgyvendinti valstybės narės, kad užkirstų kelią neteisėtam saugomų kilmės vietos nuorodų, saugomų geografinių nuorodų ir saugomų tradicinių terminų naudojimui;
 - (d) patikrinimų ir tikrinimų, kuriuos turi atlikti valstybės narės, įskaitant bandymus.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 229 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

* 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL L 95, 2017 4 7, p. 1).“;

(18) 119 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalies įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:

„Ženklinant ir pateikiant VII priedo II dalies 1–11, 13, 15, 16, 18 ir 19 punktuose nurodytus Sąjungoje parduodamus arba eksportuojamus produktus, nurodomi šie privalomi duomenys:“;

- (b) įrašoma 4 dalis:
- „4. Valstybės narės imasi priemonių siekdamos užtikrinti, kad 1 dalyje nurodyti produktai nebūtų pateikiami rinkai arba, jei buvo pateikti rinkai, būtų pašalinami iš jos, jei jie nėra paženklininti pagal šio reglamento nuostatas.“;
- (19) 120 straipsnio 1 dalies įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:
- „Ženklinant ir pateikiant VII priedo II dalies 1–11, 13, 15, 16, 18 ir 19 punktuose nurodytus produktus, visų pirma gali būti nurodomi šie neprivalomi duomenys:“;
- (20) 122 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:
- (a) b punkto ii papunktis išbraukiamas;
- (b) c punktas papildomas iii papunkčiu:
- „iii) terminais, kuriais nurodomas ūkis, ir jų vartojimo sąlygomis;“;
- (c) d punkto i papunktis pakeičiamas taip:
- „i) tam tikrų formų butelių ir jų uždarymo priemonių naudojimo sąlygomis ir tam tikrų specialiųjų butelių formų sąrašu;“;
- (21) II dalies II antraštinės dalies II skyriaus 1 skirsnis iš dalies keičiamas taip:
- (a) 124 straipsnis išbraukiamas;
- (b) antraštė „1 poskirsnis“ ir jos pavadinimas išbraukiami;
- (c) 2 ir 3 poskirsniai, apimantys 127–144 straipsnius, išbraukiami;
- (22) 145 straipsnio 3 dalies pirmas sakinyss pakeičiamas taip:
- „Valstybės narės, kurios pagal Reglamento (ES) .../... [*Reglamento dėl BŽŪP strateginių planų*] 52 straipsnio 1 dalies a punktą savo BŽŪP strateginiuose planuose numato vynuogynų restruktūrizavimą ir konversiją, remdamosi vynuogynų registru iki kiekvienų metų kovo 1 d. Komisijai pateikia atnaujintą savo gamybos pajėgumų sąrašą.“;
- (23) 189 straipsnis išbraukiamas;
- (24) 192 ir 193 straipsniai išbraukiami;
- (25) IV skyrius papildomas 193a straipsniu:

„193a straipsnis

Importo muitų taikymo melasai sustabdymas

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais visiškai arba iš dalies sustabdomas importo muitų taikymas melasai, kurios KN kodas 1703.

Tie įgyvendinimo aktai priimami netaikant 229 straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodytos procedūros.“;

- (26) III dalies VI skyrius, apimantis 196–204 straipsnius, išbraukiamas;
- (27) 225 straipsnio a–d punktai išbraukiami;
- (28) V dalies III skyrius, apimantis 226 straipsnį, išbraukiamas;
- (29) II priedo II dalis iš dalies keičiama taip:
- (a) A skirsnio 4 punkto antras sakinyss išbraukiamas;

- (b) B skirsnis išbraukiamas;
- (30) III priedas iš dalies keičiamas taip:
- (a) pavadinimas pakeičiamas taip:
- „REGLAMENTO (ES) Nr. 1370/2013* 1a STRAIPSNYJE NURODYTA RYŽIŲ IR CUKRAUS STANDARTINĖ KOKYBĖ
- * 2013 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1370/2013, kuriuo nustatomos su bendru žemės ūkio produktų rinkų organizavimu susijusios tam tikros pagalbos ir grąžinamųjų išmokų nustatymo priemonės (OL L 346, 2013 12 20, p. 12).“;
- (b) B dalyje išbraukiamas I skirsnis;
- (31) VI priedas išbraukiamas;
- (32) VII priedo II dalis papildoma 18 ir 19 punktais:
- „18) Terminas „nealkoholinis“ gali būti vartojamas kartu su vynuogių produktų, nurodytų 1 punkte ir 4–9 punktuose, pavadinimu, jei:
- a) produktas gaunamas iš 1 punkte apibrėžto vyno, 4 punkte apibrėžto putojančio vyno, 5 punkte apibrėžto rūšinio putojančio vyno, 6 punkte apibrėžto rūšinio aromatinio putojančio vyno, 7 punkte apibrėžto gazuoto putojančio vyno, 8 punkte apibrėžto pusiau putojančio vyno arba 9 punkte apibrėžto gazuoto pusiau putojančio vyno,
- b) produkte esančio alkoholio kiekis sumažintas laikantis VIII priedo I dalies E skirsnyje nurodytų procedūrų ir
- c) produkto visuminė alkoholio koncentracija yra ne didesnė nei 0,5 tūrio proc.
- 19) Terminas „sumažinto alkoholio kiekio“ gali būti vartojamas kartu su vynuogių produktų, nurodytų 1 punkte ir 4–9 punktuose, pavadinimu, jei:
- a) produktas gaunamas iš 1 punkte apibrėžto vyno, 4 punkte apibrėžto putojančio vyno, 5 punkte apibrėžto rūšinio putojančio vyno, 6 punkte apibrėžto rūšinio aromatinio putojančio vyno, 7 punkte apibrėžto gazuoto putojančio vyno, 8 punkte apibrėžto pusiau putojančio vyno arba 9 punkte apibrėžto gazuoto pusiau putojančio vyno,
- b) produkte esančio alkoholio kiekis sumažintas laikantis VIII priedo I dalies E skirsnyje nurodytų procedūrų ir
- c) produkto visuminė alkoholio koncentracija yra didesnė nei 0,5 tūrio proc. ir po VIII priedo I dalies E skirsnyje nurodytų procedūrų jo visuminė alkoholio koncentracija sumažėjo daugiau nei 20 tūrio proc., palyginti su jo pradine visumine alkoholio koncentracija.“;
- (33) VIII priedo I dalis papildoma E skirsniu:
- „E. Alkoholio kiekio mažinimo procedūros
- Siekiant sumažinti dalį etanolio kiekio arba beveik visą etanolio kiekį VII priedo II dalies 1 punkte ir 4–9 punktuose nurodytų vynuogių produktų sudėtyje, leidžiama taikyti šias alkoholio kiekio mažinimo procedūras (kiekvieną atskirai arba kartu):
- a) dalinį vakuuminį garinimą,

- b) membraninio filtravimo metodus,
- c) distiliavimą.

Taikant alkoholio kiekio mažinimo procedūras, neturi susidaryti organoleptinių vynuogių produkto defektų. Etanolis iš vynuogių produkto neturi būti šalinamas kartu didinant cukraus kiekį vynuogių misoje.“

2 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 pakeitimai

Reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 2 straipsnio 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:
 - „2. Šis reglamentas netaikomas spiritiniams gėrimams ar vynuogių produktams, apibrėžtiems Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 VII priedo II dalyje, išskyrus vyno actą.
 - 3. Šis reglamentas ir visų pirma registravimas, atliktas pagal 52 straipsnį, nedaro poveikio atitinkamų produktų atitikčiai kitoms Sąjungos taisyklėms, visų pirma susijusioms su produktų pateikimu rinkai, prekyba ir maisto produktų ženkliniu.“;
- (2) 5 straipsnio 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:
 - „b) kurio kokybę ar savybes iš esmės arba išimtinai nulėmė tam tikra geografinė aplinka su jai būdingais gamtos ir, jei tinkama, žmogaus veiklos veiksniais;“;
- (3) 7 straipsnio 1 dalies d punktas išbraukiamas;
- (4) 10 straipsnio 1 dalies įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:
 - „ 51 straipsnio 1 dalyje nurodytas pagrįstas prieštaravimo pareiškimas priimtinas tik jei Komisija jį gauna per toje dalyje nustatytą laikotarpį ir jei:“;
- (5) 13 straipsnis papildomas 4 dalimi:
 - „4. 1 dalyje nurodyta apsauga taip pat taikoma prekėms, įvežamoms į Sąjungos muitų teritoriją neišleidžiant jų į laisvą apyvartą toje teritorijoje, ir prekėms, parduodamoms elektroninės prekybos būdu.“;
- (6) 15 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
 - (a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:
 - „Tie įgyvendinimo aktai priimami netaikant 57 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;
 - (b) 2 dalies įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:
 - „Nedarydama poveikio 14 straipsniui, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais pagrįstais atvejais pratęsiamas šio straipsnio 1 dalyje minėtas pereinamasis laikotarpis, kai įrodoma, kad:“;
- (7) įterpiamas 16a straipsnis:

„16a straipsnis

Esamos aromatizuotų vyno produktų geografinės nuorodos

Pavadinimai, įrašyti į registrą, sudarytą pagal **Europos Parlamento ir Tarybos reglamento** (ES) Nr. 251/2014* 21 straipsnį, automatiškai įrašomi į šio reglamento 11 straipsnyje nurodytą registrą. Atitinkamos specifikacijos yra laikomos specifikacijomis šio reglamento 7 straipsnio tikslais.

* 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1601/91 (OL L 84, 2014 3 20, p. 14).“;

- (8) 21 straipsnio 1 dalies įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:

„51 straipsnio 1 dalyje nurodytas pagrįstas prieštaravimo pareiškimas priimtinas tik jei Komisija jį gauna iki termino pabaigos ir jei:“;

- (9) įterpiamas 24a straipsnis:

„24a straipsnis

Garantuotų tradicinių gaminių naudojimui skirti pereinamieji laikotarpiai

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas ne ilgesnis nei penkerių metų pereinamasis laikotarpis, kad produktams, kurių nuorodą sudaro arba kurių nuorodoje yra pavadinimas, prieštaraujantis 24 straipsnio 1 daliai, būtų galima toliau taikyti nuorodą, kurią naudojant jais buvo prekiaujama, su sąlyga, kad priimtinu prieštaravimo pareiškimu pagal 49 straipsnio 3 dalį arba 51 straipsnį įrodoma, kad toks pavadinimas buvo teisėtai naudojamas Sąjungos rinkoje bent penkerius metus iki 50 straipsnio 2 dalies a punkte nurodyto paskelbimo datos.

Tie įgyvendinimo aktai priimami netaikant 57 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

- (10) 49 straipsnis papildomas 8 ir 9 dalimis:

„8. Valstybė narė nedelsdama praneša Komisijai, jei nacionaliniame teisme ar kitoje nacionalinėje įstaigoje pradedama bet kokia procedūra, susijusi su paraiška, pateikta Komisijai pagal 4 dalį.

9. Prireikus Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais 50 straipsnyje nurodytas registravimo paraiškos nagrinėjimas sustabdomas tol, kol nacionalinis teismas ar kita nacionalinė įstaiga priims sprendimą dėl ginčijamos registravimo paraiškos, dėl kurios valstybė narė per nacionalinę procedūrą priėmė palankų sprendimą pagal 4 dalį.

Tie įgyvendinimo aktai priimami netaikant 57 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

- (11) 50 straipsnis pakeičiamas taip:

„50 straipsnis

Nagrinėjimas Komisijoje ir skelbimas, kad būtų galima pateikti prieštaravimą

1. Komisija nagrinėja pagal 49 straipsnio 4 ir 5 dalis gautas registravimo paraiškas. Komisija peržiūri, ar paraiškose nėra akivaizdžių klaidų, atsižvelgdama į atitinkamos valstybės narės atlikto nagrinėjimo ir prieštaravimo procedūros rezultatus.

Komisijos nagrinėjimas neturėtų trukti ilgiau nei šešis mėnesius nuo tos dienos, kai buvo gauta valstybės narės paraiška. Tais atvejais, kai šio termino nesilaikoma, Komisija pareiškėjui raštu nurodo tokio uždelimo priežastis.

Komisija ne rečiau kaip kas mėnesį skelbia pavadinimų, dėl kurių pateiktos registravimo paraiškos, sąrašą ir jų pateikimo datą.“;

2. Jei, remdamasi pagal 1 dalį atliktu nagrinėjimu, Komisija mano, kad registravimo paraiškos, pateiktos pagal II antraštinėje dalyje nustatytą sistemą, tenkina 5 ir 6 straipsniuose nustatytas sąlygas arba kad paraiškos, pateiktos pagal III antraštinėje dalyje nustatytą sistemą, tenkina 18 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas sąlygas, ji *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia:

- a) paraiškų pagal II antraštinėje dalyje nustatytą sistemą atveju – bendrąjį dokumentą ir nuorodą į paskelbtą produkto specifikaciją;
- b) paraiškų pagal III antraštinėje dalyje nustatytą sistemą atveju – specifikaciją.“;

(12) 51 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

- „1. Per tris mėnesius nuo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos valstybės narės arba trečiosios šalies valdžios institucijos arba fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir įsisteigęs trečiojoje šalyje, Komisijai gali pateikti pagrįstą prieštaravimo pareiškimą.

Fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir įsisteigęs arba gyvenantis valstybėje narėje, kuri nėra paraiškos valstybė narė, gali tai valstybei narei, kurioje jis gyvena ar yra įsisteigęs, pateikti pagrįstą prieštaravimo pareiškimą per laikotarpį, kuris numatytas prieštaravimams teikti pagal pirmą pastraipą.“;

(b) 2 dalis pakeičiama taip:

- „2. Komisija pagrįsto prieštaravimo pareiškimo dėl saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų priimtinumą nagrinėja visų pirma remdamasi 10 straipsnyje nustatytu pagrindu prieštarauti, o dėl garantuotų tradicinių gaminių – visų pirma remdamasi 21 straipsnyje nustatytu pagrindu prieštarauti.“;

(c) 3 dalis pakeičiama taip:

- „3. Jeigu Komisija mano, kad pagrįstas prieštaravimo pareiškimas yra priimtinas, ji per penkis mėnesius nuo paraiškos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos pakviečia Komisijai pagrįstą prieštaravimo pareiškimą pateikusią valdžios instituciją arba asmenį ir paraišką pateikusią valdžios instituciją arba įstaigą atitinkamai konsultuotis pagrįstą laikotarpį, kuris neviršija trijų mėnesių.

Pagrįstą prieštaravimo pareiškimą pateikusi valdžios institucija arba asmuo ir paraišką pateikusi valdžios institucija arba įstaiga be nepagrįsto delsimo pradeda tokias atitinkamas konsultacijas. Jie vienas kitam pateikia atitinkamą informaciją, kad būtų galima įvertinti, ar registravimo

paraiška atitinka šiame reglamente nustatytas sąlygas. Jeigu susitarti nepavyksta, ši informacija pateikiama Komisijai.

Per konsultacijų laikotarpį Komisija bet kuriuo metu pareiškėjo prašymu gali ne daugiau kaip trimis mėnesiais pratęsti konsultacijų trukmę.“;

(d) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Pagal 1, 2 ir 3 dalis Komisijai siunčiamas pagrįstas prieštaravimo pareiškimas ir kiti dokumentai parengiami viena iš oficialiųjų Sąjungos kalbų.“;

(13) 52 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Jeigu Komisija priimtino pagrįsto prieštaravimo pareiškimo pagal 51 straipsnį negauna, ji, netaikydama 57 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, priima įgyvendinimo aktus, kuriais pavadinimas įregistruojamas.“;

(14) 53 straipsnio 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. Produkto specifikacijos keitimai pagal svarbą skirstomi į dvi kategorijas: Sąjungos lygmens keitimus, dėl kurių reikia prieštaravimo procedūros Sąjungos lygmeniu, ir standartinius keitimus, dėl kurių sprendžiama valstybės narės arba trečiosios šalies lygmeniu.

Keitimas laikomas Sąjungos lygmens keitimu, jeigu:

- a) juo keičiamas saugomos kilmės vietos nuorodos, saugomos geografinės nuorodos arba garantuoto tradicinio gaminio pavadinimas;
- b) kyla pavojus, kad juo bus panaikintos sąsajos, kurios saugomų kilmės vietos nuorodų atveju nurodytos 5 straipsnio 1 dalies b punkte, o saugomų geografinių nuorodų atveju – 5 straipsnio 2 dalyje;
- c) juo keičiamas gamybos metodas arba žaliavų ir sudedamųjų dalių naudojimas ir tais pakeitimais nukrypstama nuo garantuotų tradicinių gaminių gaminimo ir naudojimo tradicijų;
- d) jis susijęs su naujais prekybos produktu apribojimais.

Visi kiti produktų specifikacijų keitimai laikomi standartiniais keitimais. Standartiniu keitimu taip pat laikomas laikinas keitimas, susijęs su laikinu produkto specifikacijos pakeitimu dėl valdžios institucijų nustatytų privalomų sanitarijos ir fitosanitarijos priemonių, arba laikinas keitimas, būtinas dėl gaivalinės nelaimės arba nepalankių oro sąlygų, kurias oficialiai pripažino kompetentingos institucijos.

Sąjungos lygmens keitimus tvirtina Komisija. Patvirtinimo procedūra *mutatis mutandis* atliekama pagal 49 iki 52 straipsniuose nustatytą procedūrą.

Standartinius keitimus tvirtina valstybė narė, kurios teritorijoje yra atitinkamo produkto geografinė vietovė, ir apie juos pranešama Komisijai. Trečiosios šalys standartinius keitimus tvirtina pagal atitinkamoje trečiojoje šalyje taikytiną teisę ir apie juos praneša Komisijai.

Keitimai nagrinėjami atsižvelgiant į kitus produktų specifikacijų elementus. Prireikus Komisija arba atitinkama valstybė narė gali paprašyti pareiškėjo pakeisti kitus produktų specifikacijų elementus.

3. Siekiant supaprastinti Sąjungos administracines procedūras ir standartinius produkto specifikacijos keitimus, įskaitant tuos atvejus, kai dėl keitimo nekeičiamas bendrasis dokumentas, Komisijai pagal 56 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomos su keitimo paraiškėmis susijusių procedūrų taisyklės.

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios taisyklės, reglamentuojančios su keitimo paraiškėmis susijusias procedūras, keitimo paraiškų formą ir teikimą, taip pat standartinių keitimų pranešimą Komisijai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 57 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

- (15) I priedo I punktas papildomas šiomis įtraukomis:

- „– aromatizuoti vynai, apibrėžti Reglamento (ES) Nr. 251/2014 3 straipsnio 2 dalyje;
- kiti alkoholiniai gėrimai, išskyrus spiritinius gėrimus ir vynuogių produktus, apibrėžtus Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 VII priedo II dalyje.“

3 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 251/2014 pakeitimai

- (1) Pavadinimas pakeičiamas taip:

„2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo ir ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1601/91“;

- (2) 1 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Šiame reglamente nustatomos aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo ir ženklinimo taisyklės.“;

- (3) 2 straipsnio 3 punktas išbraukiamas;

- (4) 5 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Prekinius pavadinimus galima papildyti arba pakeisti pagal Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012 saugoma aromatizuoto vyno produkto geografine nuoroda.

- (5) 8 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012 saugomos aromatizuoto vyno produkto geografinės nuorodos pavadinimas etiketėje pateikiamas ta kalba ar kalbomis, kuria (-iomis) jis yra užregistruotas, net jei geografinė nuoroda pagal šio reglamento 5 straipsnio 4 dalį pakeičia prekinį pavadinimą.

Kai pagal Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012 saugomos aromatizuoto vyno produkto geografinės nuorodos pavadinimas pateikiamas ne lotyniška abėcėle, jis taip pat gali būti rašomas viena ar daugiau Sąjungos oficialiųjų kalbų.“;

- (6) 9 straipsnis išbraukiamas;

- (7) III skyrius išbraukiamas.

4 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 228/2013 pakeitimai

- 30 straipsnio 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. Kiekvienais finansiniais metais Sąjunga finansuoja III ir IV skyriuose nurodytas priemones neviršydamą tokios maksimalios metinės sumos:

- Prancūzijos užjūrio departamentai: 267 580 000 EUR,
- Azorų ir Madeiros salos: 102 080 000 EUR,
- Kanarų salos: 257 970 000 EUR.

3. Sumos, kiekvienais finansiniais metais skiriamos III skyriuje nurodytoms priemonėms finansuoti, negali viršyti:

- Prancūzijos užjūrio departamentai: 25 900 000 EUR,
- Azorų ir Madeiros salos: 20 400 000 EUR,
- Kanarų salos: 69 900 000 EUR.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi reikalavimai, pagal kuriuos valstybės narės kiekvienais metais gali pakeisti paskirtų išteklių skyrimą įvairiems produktams, kuriems taikoma tiekimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 34 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

5 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 229/2013 pakeitimai

18 straipsnio 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. III ir IV skyriuose nurodytas priemones Sąjunga finansuoja neviršydamą maksimalios 23 000 000 EUR sumos.

3. Suma, skiriama III skyriuje nurodytai specialiai tiekimo tvarkai finansuoti, neviršija 6 830 000 EUR.“

6 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Iki šio reglamento įsigaliojimo dienos taikytinos taisyklės ir toliau taikomos kilmės vietos nuorodų arba geografinių nuorodų apsaugos paraiškoms, kurias Komisija gavo pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 iki šio reglamento įsigaliojimo dienos, taip pat saugomų kilmės vietos nuorodų, saugomų geografinių nuorodų arba garantuotų tradicinių gaminių registravimo paraiškoms, kurias Komisija gavo pagal Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012 iki šio reglamento įsigaliojimo dienos.
2. Iki šio reglamento įsigaliojimo dienos taikytinos taisyklės ir toliau taikomos aromatizuotų vynų pavadinimų kaip geografinių nuorodų apsaugos paraiškoms, kurias Komisija gavo pagal Reglamentą (ES) Nr. 251/2014 iki šio reglamento įsigaliojimo dienos. Tačiau sprendimas dėl įregistravimo priimamas vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 52 straipsniu su pakeitimais, padarytais šio reglamento 2 straipsnio 13 punktu.
3. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 29–60 straipsniai po 2021 m. sausio 1 d. ir toliau taikomi išlaidoms, kurios iki 2021 m. sausio 1 d. patiriamos pagal tuose straipsniuose nurodytas pagalbos schemas.

7 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja [X] dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

1 straipsnio 1 punkto b papunktis ir 4, 8, 17, 22, 27, 28 ir 31 punktai, taip pat 4 ir 5 straipsniai taikomi nuo 2021 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.5. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.3. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis pajamoms

1. PASIŪLYMO STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo pavadinimas

- a) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas(ES) Nr.1306/2013, pasiūlymas;
- b) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, pasiūlymas;
- c) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams, ir (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egejo jūros saloms, pasiūlymas.

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (*programų grupė*)

8 programų grupė – Žemės ūkio ir jūrų politika pagal 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (toliau – DFP) 3 išlaidų kategoriją – Gamtos ištekliai ir aplinka

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☐ nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus²²

☒ esamos priemonės galiojimo pratęsimu

☐ vienos ar daugiau priemonių sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują priemonę

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) tikslais, nustatytais Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 39 straipsnyje, siekiama:

- a) didinti žemės ūkio našumą skatinant technikos pažangą bei užtikrinant racionalią žemės ūkio gamybos plėtotę;
- b) tokiu būdu užtikrinti deramą žemės ūkiu besiverčiančios bendruomenės gyvenimo lygį, be kita ko didinant žemės ūkyje dirbančių asmenų asmenines pajamas;
- c) stabilizuoti rinkas;
- d) garantuoti pakankamą tiekimą; ir
- užtikrinti vartotojams priimtinas tiekiamos produkcijos kainas.

Tie tikslai yra derinami ir nustatomi atsižvelgiant į 1.4.2 skyriuje nurodytus uždavinius siekiant skirti didesnę dėmesį Komisijos 10 prioritetų 2015–2019 m. laikotarpiu ir JT darnaus vystymosi tikslams, ir siekiant įgyvendinti pirmiau

²²

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

nurodytus pasiūlymus, kuriais siekiama nustatyti paprastesnės, šiuolaikiškesnės ir tvaresnės BŽŪP teisinę sistemą 2021–2027 m. laikotarpiu.

- 1.4.2. *Sajungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sajungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmais.*

Pagrindinės problemos, su kuriomis susiduriama ES žemės ūkyje ir kaimo vietovėse, yra tarpvalstybinio ir visame pasaulyje būdingo pobūdžio, todėl turi būti sprendžiamos įgyvendinant bendrą ES lygmens politiką. BŽŪP sprendžia tuos uždavinius:

- užtikrindama bendrą rinką ir vienodas sąlygas taikant bendrą pajamų garantijų sistemą, kuria pagrįstas aprūpinimas maistu, ir vengiant galimų konkurencijos iškraipymų;
- didindama ES ūkininkavimo sektoriaus atsparumą, kurio reikia siekiant įveikti globalizacijos iššūkius ir
- siekdama rezultatų pagrindinėse tvarumo problemų srityse (klimato kaitos, vandens naudojimo, oro kokybės, biologinės įvairovės ir pan.) kuriant atitinkamą BŽŪP aplinkosaugos struktūrą.

Kitose srityse tvirtas ES masto matmuo turi būti derinamas su didesniu subsidiarumu. Tokios sritys būtų maisto sauga (pvz. standartų derinimas), kaimo vietovėms išskylančios sunkumai (dideli nedarbo lygio kaimo vietovėse tarp atskirų valstybių narių skirtumai), bloga infrastruktūra ir paslaugų trūkumas kaimo vietovėse, neaktyviai vykdomi moksliniai tyrimai ir inovacijos, taip pat su maisto kokybe, visuomenės sveikata ir mityba susijusios problemos. Jei valstybės narės taiko lankstesnį požiūrį, atitinkami ES lygio veiksmai šalinant šiuos sunkumus tampa veiksmingesni ir efektyvesni.

- 1.4.3. *Panašios patirties išvados*

Remiantis esamos politikos sistemos įvertinimu, plačiomis konsultacijomis su suinteresuotaisiais subjektais ir būsimų iššūkių bei poreikių analize, buvo atliktas išsamus poveikio vertinimas. Daugiau informacijos galima rasti poveikio vertinime ir aiškinamajame memorandume, kurie yra pridedami prie teisės aktų pasiūlymų.

- 1.4.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Dažniausiai BŽŪP atveju reikšminga sąveika ir supaprastinimo poveikis bus gaunami įtraukiant į vieną BŽŪP strateginio plano strateginę sistemą EŽŪGF ir EŽŪFKP finansuojamų intervencinių priemonių įgyvendinimą. Valstybėse narėse jau įdiegtos struktūros bus sustiprintos, o valdymo ir kontrolės taisyklės – supaprastintos ir pritaikytos konkrečioms valstybių narių įgyvendinamoms intervencijoms.

BŽŪP įgyvendinama glaudžioje sąveikoje su klimato ir aplinkos politika, maisto sauga, sveikatos apsauga, skaitmenine darbotvarke kaimo vietovėse, bioekonomika, žinių ir inovacijų plėtra ir kaimynystės politika, prekybos ir vystymosi politika, programa „Erasmus +“.

BŽŪP politika bus įgyvendinama sanglaudoje su kitomis ES politikos sritimis ir fondais ir juos papildys: čia paminėtini Europos struktūrinių ir investicijų fondų,

„InvestEU“ fondo remiami veiksmai, veiksmai pagal Devintąją bendrąją mokslinių tyrimų programą, aplinkos bei klimato kaitos politikos sritis. Prireikus, nustatomos bendros taisyklės siekiant maksimaliai pagerinti fondų nuoseklumą ir papildomumą tuo pačiu užtikrinant, kad bus atsižvelgta į šių politikos sričių ypatumus.

Devintosios bendrosios programos grupėje „Maistas ir gamtos ištekliai“, kurios uždavinys – užtikrinti žemės ūkio ir maisto sistemų visapusišią saugumą, tvarumą, atsparumą, žiediskumą, įvairovę ir novatoriškumą, bus užtikrinama sąveika su bendrąja mokslinių tyrimų programa. Įgyvendinant BŽŪP bus dar labiau sustiprintas ryšys su ES mokslinių tyrimų ir inovacijos politika, numatant, kad bioekonomika turi būti prioritetinga BŽŪP srityje. Programos „Maistas ir gamtos ištekliai“ grupėje pabrėžiamas poreikis pasinaudoti skaitmeninės revoliucijos pasiekimais, todėl Mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla padės įvykdyti skaitmeninę transformaciją kaimo vietovėse.

Su šia finansine pažyma susiję teisės aktų pasiūlymai turėtų būti vertinami platesniame Bendrųjų nuostatų reglamento, kuriuo nustatoma EŽŪFKP fondų, Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kitų fondų bendrųjų taisyklių sistema, pasiūlymo kontekste. Tas pagrindų reglamentas turės svarų įnašą mažinant administracinę naštą, veiksmingai panaudojant ES lėšas ir realizuojant supaprastinimą.

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

☒ **trukmė ribota**

- ☒ galioja nuo 2021 01 01 iki 2027 12 31
- ☒ Įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo 2021 m. iki 2027 m., o mokėjimų asignavimų – nuo 2021 m. iki 2027 m. ir vėliau.

☒ Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams, ir (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms, pasiūlymo **neribotas galiojimas**.

- Įgyvendinimas nuo 2021 m. (biudžetinių metų).

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)²³

☒ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

- ☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ☒ vykdomųjų įstaigų.

☒ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis.

☐ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

- ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

²³

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- ☐ EIB ir Europos investicijų fondai;
- ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- ☐ viešosios teisės subjektams;
- ☐ privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ valstybės narės privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

Lyginant su dabartine padėtimi, didelių pokyčių nebus: valstybės narės pasidalijamuoju būdu valdys didžiąją dalį išlaidų, susijusių su BŽŪP teisės aktų pasiūlymais. Vis dėlto labai nedidelei daliai išlaidų toliau bus taikomas Komisijos vykdomas tiesioginis valdymas.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Veiklos rezultatų, stebėsenos ir vertinimo sistema nustatoma siekiant:

- a) įvertinti BŽŪP poveikį, veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą, darną ir Sąjungos pridėtinę vertę;
- b) nustatyti BŽŪP strateginių planų konkrečių tikslų tarpines ir siektinas reikšmes;
- c) stebėti, kaip siekiama BŽŪP strateginiuose planuose nustatytų siektinų reikšmių;
- d) įvertinti BŽŪP strateginiuose planuose nustatytų intervencinių priemonių poveikį, veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą ir darną;
- e) remti bendrą mokymosi procesą, susijusį su stebėseną ir vertinimu.

Vadovaujančioji institucija ir Stebėsenos komitetas stebės BŽŪP strateginio plano įgyvendinimą ir BŽŪP strateginiame plane nustatytų siektinų reikšmių vykdymo pažangą.

Metinės rezultatų ataskaitos

Iki 2023 m. vasario 15 d. ir po to kasmet iki vasario 15 d. iki 2030 m. imtinai valstybės narės pateikia Komisijai BŽŪP strateginio plano veiklos rezultatų metines ataskaitas už praėjusius finansinius metus. Šiose ataskaitose pateikiama pagrindinė kokybinė ir kiekybinė informacija apie BŽŪP strateginio plano įgyvendinimą, kuri yra pagrįsta finansiniais duomenimis, produkto ir rezultatų rodikliais. Jose taip pat pateikiama informacija apie gautus produktus, faktines išlaidas, gautus rezultatus ir atotrūkį nuo siektinų reikšmių.

Perduodami duomenys turi būti susiję su iš dalies ir visiškai įgyvendintų intervencinių priemonių rodiklių vertėmis. Jie taip pat turi būti susiję su BŽŪP strateginio plano įgyvendinimo ankstesniais finansiniais metais apibūdinimu, visais aspektais, kurie gali padaryti poveikį BŽŪP strateginio plano veiklos rezultatams, visų pirma nuokrypomis nuo tarpinių reikšmių, išdėstant priežastis ir, prireikus, apibūdinant taikytas priemones.

Remdamasi informacija, pateikta metinėse rezultatų ataskaitose, Komisija atlieka metinę veiklos rezultatų peržiūrą ir metinį veiklos rezultatų patvirtinimą.

BŽŪP strateginio plano vertinimas

Valstybės narės vykdo *ex ante* vertinimus, įskaitant atitinkamo BŽŪP strateginio plano privalumus, trūkumus, galimybes ir grėsmes, siekiant nustatyti BŽŪP strateginiu planu tenkintinus poreikius.

Valstybės narės atlieka BŽŪP strateginių planų vertinimus, kad pagerintų planų rengimo ir įgyvendinimo kokybę, taip pat įvertintų jų veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą, darną, Sąjungos pridėtinę vertę ir poveikį, susijusį su jų indėliu į BŽŪP bendrųjų ir konkrečių reikšmių siekimą.

Komisijos atliekama veiklos rezultatų analizė

Komisija parengia daugiametį BŽŪP vertinimo planą, kuris turi būti vykdomas jau prižiūrint.

Komisija, atsižvelgdama į VII priede nustatytus rodiklius, atlieka tarpinį vertinimą, kad įvertintų fondų veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą, darną ir ES pridėtinę vertę. Komisija gali naudotis visa aktualia jau prieinama informacija pagal Finansinio reglamento 128 straipsnį.

Komisija atlieka retrospektyvų vertinimą, kad įvertintų fondų veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą, darną ir ES pridėtinę vertę.

Remdamasi įrodymais, pateiktais BŽŪP vertinimuose, įskaitant BŽŪP strateginių planų vertinimus, taip pat kitais susijusiais informacijos šaltiniais, Komisija iki 2025 m. gruodžio 31 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pirminę šio straipsnio įgyvendinimo ataskaitą, įskaitant pirmuosius BŽŪP veiklos rezultatus. Antroji ataskaita, į kurią įtraukiama BŽŪP veiklos rezultatų analizė, pateikiama iki 2031 m. gruodžio 31 d.

Bendru rodiklių sąrašu grindžiamas ataskaitų teikimas

Valstybių narių pateikta informacija yra pagrindas, kuriuo remdamasi Komisija turėtų teikti konkrečių tikslų įgyvendinimo visu programavimo laikotarpiu pažangos ataskaitą, tuo tikslu naudodamasi pagrindinių rodiklių rinkiniu.

Laikydamasi Finansinio reglamento 38 straipsnio 3 dalies e punkto i papunktyje nustatyto ataskaitų teikimo reikalavimo, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia tame straipsnyje nurodytą veiklos rezultatų, kurie matuojami naudojant pagrindinių rodiklių rinkinį, informaciją.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ai), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės sistemos pagrindimas*

Paprastai BŽŪP pagal pasidalijamojo valdymo principą yra įgyvendinama kartu su valstybėmis narėmis. Dabartinės valstybės narėse įsteigtos valdymo įstaigos, visų pirma mokėjimo agentūros ir sertifikavimo įstaigos, parodė savo veiksmingumą apsaugant ES biudžetą ir užtikrinant patikimą finansų valdymą. Paskutiniaisiais metais pastebimas žemas klaidų lygis įgyvendinant BŽŪP rodo, kad valstybių narių įsteigtos valdymo ir kontrolės sistemos veikia tinkamai ir suteikia pakankamą patikinimą.

Naujajame įgyvendinimo pagal BŽŪP modelyje atsižvelgiama į šią padėtį suteikiant valstybėms narėms daugiau subsidiarumo joms priimančioms sprendimus ir administruojant įdiegtas kontrolės sistemas – tuo tikslu Sąjungos lygmeniu nustatytas bendresnis taisyklių rinkinys. Be to, atsižvelgiant į biudžeto sudarymo strategiją, pagrįstą išmokomis, susietomis su bendrais rezultatais ir veiklos rezultatais, bendroje žemės ūkio politikoje išmokų tinkamumas finansuoti bus susietas su faktiniu įgyvendinimu vietoje. Taigi, bendros žemės ūkio politikos po 2020 m. teisės aktų pasiūlymuose veiklos rezultatai yra finansų valdymo ir patikinimo modelio pagrindas.

Naujuoju laikotarpiu taikoma kontrolės strategija yra visapusiškai suderinta su vieno audito principu, ir užtikrina, kad akredituotos mokėjimo agentūros ir sertifikavimo įstaigos suteiktų reikalingą patikinimą. Komisija skirs didelį dėmesį veiksmingam įdiegtų valdymo sistemų funkcionavimui ir ataskaitų apie veiklos rezultatus

patikimumui. Kaip dabar nustatyta, laikotarpio pradžioje bus parengta audito strategija ir daugiametė darbo programa.

Apibendrinant, Komisija užtikrina, kad valstybėse narėse įsteigtos valdymo sistemos yra veiksmingos, kompensuoja akredituotoms mokėjimo agentūroms jų išmokėtas išmokas ir atlieka metinį veiklos rezultatų patvirtinimą, kuriame įvertinami valstybių narių ataskaitose nurodyti veiklos produktai.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Pagal įvairias pagalbos schemas BŽŪP teikia paramą daugiau nei septyniems milijonams paramos gavėjų. Tai, kad vis rečiau reikia mažinti klaidų lygį BŽŪP srityje, rodo, jog mokėjimo agentūrų valdymo ir kontrolės sistemos yra tvirtos ir patikimos.

Iki šiol BŽŪP įgyvendinama paramos gavėjo atžvilgiu taikant išsamias tinkamumo finansuoti taisykles, o tai padidino sudėtingumą, administracinę naštą ir klaidų riziką. Valdymo ir kontrolės sistemos sąnaudos, siekiant sumažinti šią riziką, buvo laikomos šiek tiek neproporcingomis.

BŽŪP po 2020 m. teisės aktų rinkinyje iš esmės sumažinamas atitikties elementas ir padidinamas dėmesys veiklos rezultatams. ES taisyklėmis numatytas prievolės vykdo valstybės narės, kurios dėl to turi įdiegti atitinkamą valdymo ir kontrolės sistemą. Valstybės narės galės lanksčiau pasirinkti atitinkamą, geriau jų konkrečią realybę atitinkančią schemų ir priemonių struktūrą. Todėl BŽŪP finansavimas priklausys nuo strateginio politikos įgyvendinimo siekiant bendrų ES lygmeniu nustatytų tikslų. BŽŪP planas bus valstybių narių ir Komisijos susitarimas, nustatantis ir patvirtinantis 7 metų strategiją, tikslus, intervencijas ir planuotas išlaidas.

Reglamento dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos pasiūlyme dabartinė sąranga pritaikoma prie šio naujo įgyvendinimo modelio paliekant gerai veikiančias valdymo įstaigas (mokėjimo agentūras ir sertifikavimo įstaigas). Kaip ir dabartinėje situacijoje, kasmet reikalaujama, kad kiekvienos mokėjimo agentūros vadovas pateiktų valdymo deklaraciją, kurioje apibūdinamas sąskaitų išsamumas, tikslumas ir teisingumas, tinkamas valdymo struktūrų veikimas, įskaitant ES pagrindinių reikalavimų įgyvendinimą, ir ataskaitų apie veiklos rezultatus patikimumas. Nepriklausoma audito įstaiga (sertifikavimo įstaiga) turi pateikti nuomonę dėl šių elementų.

Jei valstybės narės produktai neatitinka sutartų standartų, išlaidos bus sumažintos. Atitikties auditai vis tiek bus atliekami siekiant įvertinti valdymo struktūrų veikimą. Komisija toliau tikrins žemės ūkio išlaidas, taikydama rizikos vertinimo metodiką ir siekdama užtikrinti, kad jos auditas vykdomas didžiausios rizikos srityse, laikantis vieno audito principo. Be to, nustatyti aiškūs mokėjimų sustabdymo mechanizmai, taikomi esant dideliems valdymo struktūros trūkumams arba labai prastų rodiklių tendencijoms.

Su nauju laikotarpiu susijusi numatoma rizika dėl to, kad supaprastinus konkrečias ir išsamias taisykles dėl to, kaip turėtų būti mokėjimo agentūrų lygmeniu įdiegiama valdymo ir kontrolės sistema valstybėje narėje, gali paveikti Komisijos reputaciją tais atvejais, kai nėra laikomasi valstybių narių nustatytų tinkamumo finansuoti taisyklių. Reikėtų pabrėžti, kad Komisija užtikrina, jog bus įdiegtos valdymo sistemos ir gauti

produktai bei pasiekti rezultatai. Laikydamosi rezultatais pagrįsto biudžeto sudarymo, Komisija daugiausiai dėmesio skirs politikos įgyvendinimo rezultatams.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Tikimasi, kad taikant naują BŽŪP įgyvendinimo modelį bus reikšmingai sumažintos kontrolės išlaidos valstybėms narėms ir paramos gavėjams.

Gerokai sumažinti reikalavimai ES lygmeniu – jie dabar nustatyti valstybių narių lygmeniu, kurios turėtų pasinaudoti šia galimybe pritaikydamos paramos gavėjams taikomas prievolės prie konkrečių nacionalinių ir regioninių aplinkybių.

Valstybės narės nustato valdymo ir kontrolės sistemą supaprastintoje, teisės aktų pasiūlymuose apibrėžtoje ES struktūroje. Integruota administravimo ir kontrolės sistema (IAKS), taikoma maždaug 88 proc. BŽŪP išmokų, yra toliau taikoma, nors konkrečių elementų, kurie lyg šiol buvo nustatyti ES lygmeniu, nustatymas bus perduotas valstybėms narėms. Todėl kontrolės intensyvumas ir aprėptis, nuo kurių iš esmės priklauso išlaidos, jau nebeužstatomi ES lygmeniu.

Dėmesys veiklos rezultatams reikalauja tvirtos ir patikimos ataskaitų teikimo sistemos, kuri, kaip minėta ankstesniuose skirsniuose, bus tikrinama atliekant nepriklausomą auditą. Tačiau nesitikima, kad tai turės didelį poveikį valstybių narių administracinei naštai, nes akredituotos mokėjimo agentūros jau turi daugumą produkto rodiklių.

Valstybės narės gali supaprastinti ir sumažinti su BŽŪP valdymu ir kontrole susijusią valdymo ir kontrolės administracinę naštą, nes jos galės pritaikyti tinkamumo finansuoti taisyklės paramos gavėjo lygmeniu ir nuspręsti, koks kontrolės būdas būtų tinkamiausias (visiems vienodai tinkančio metodo nėra). Kaip nurodyta poveikio vertinime, pridėjame prie BŽŪP teisės aktų pasiūlymų skyriuje dėl supaprastinimo, naujos BŽŪP įgyvendinimo išlaidos neturėtų būti didesnės (šiuo metu jos yra 3,6 proc.), net atsižvelgiant į tai, kad didesnis dėmesys skiriamas veiklos rezultatų ataskaitoms.

Kalbant apie numatomą klaidų lygį taikant naują įgyvendinimo metodą, išlaidų tinkamumas finansuoti nustatomas remiantis gautais produktais. Todėl atskirų sandorių teisėtumo ir tvarkingumo klaidos neturėtų būti skaičiuojamos: jas reikėtų nustatyti produktų, už kurias buvo grąžintos išlaidos, lygmeniu. Siekiant apsaugoti ES biudžetą, išlaidos, nepagrįstos atitinkamais produktais, bus sumažintos atliekant metinį veiklos rezultatų patvirtinimą.

2.3. **Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės**

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Teisės aktų rinkinyje numatoma, kad valstybės narės turi užtikrinti veiksmingą sukčiavimo prevenciją, visų pirma didesnės rizikos sektoriuose, aptikti pažeidimus ir sukčiavimą, užkirsti kelią jiems ir pašalinti juos. Valstybės narės turi taikyti veiksmingas, atgrasančias ir proporcingas sankcijas, kaip nustatyta Sąjungos teisės aktuose arba nacionalinėje teisėje, ir susigrąžinti visas neteisėtai išmokėtas sumas su palūkanomis.

ES pagrindiniai reikalavimai sudaro dalį valdymo struktūrų, kurias tikrins sertifikavimo įstaigos, remdamosi rizika pagrįstu metodu, taip pat Komisija, laikydamasi vieno audito principo.

Išsamūs duomenys bus atitinkamai aptarti peržiūrėtoje AGRI kovos su sukčiavimu strategijoje. Tačiau nesitikima, kad sukčiavimo ir kitų didelių pažeidimų tipologija ateityje iš esmės pasikeis, palyginti su *status quo*.

Panašu, kad dabartinis tikslinio mokymo apie sukčiavimo ir kitų didelių pažeidimų prevenciją, aptikimą ir pašalinimą, skirto valstybėms narėms metodas bus taikomas būsimai BŽŪP. Tas pats pasakytina ir apie valstybėms narėms skirtas temines orientacines pastabas dėl konkrečių rizikos sričių.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO FINANSINIS POVEIKIS

Šioje finansinėje pažymoje sumos nurodytos dabartinėmis kainomis.

Be toliau pateikiamose lentelėse nurodytų pokyčių, teisės aktų pasiūlymuose nustatoma ir daugiau pakeitimų, neturinčių finansinio poveikio.

Kalbant apie išlaidas, susijusias su rinka, reikėtų pabrėžti, kad sumos, nurodytos dėl išlaidų, susijusių su rinka, yra pagrįstos prielaida, kad jokiuose sektoriuose nebuvo taikytas nei viešasis intervencinis pirkimas, nei kitos priemonės, susijusios su krizės sąlygomis.

Europos žemės ūkio garantijų fonde bus sukurtas naujas žemės ūkio sektoriaus rezervas skirtas suteikti papildomą apsaugos priemonėms skirtą paramą žemės ūkio sektoriui, taikomą valdant arba siekiant stabilizuoti rinką ir (arba) įvykus krizėms, kurios daro poveikį žemės ūkio gamybai arba paskirstymui. Rezervo suma bus ne mažiau kaip 400 mln. EUR, skiriamų kiekvienų finansinių metų pradžioje. Nepanaudotos žemės ūkio sektoriaus krizių rezervo sumos 2020 finansiniais metais bus perkeltos į 2021 m. rezervui suformuoti; metinis nepanaudotų sumų perkėlimas bus taikomas 2021–2027 m. laikotarpiu. Jei rezervas panaudojamas, jis bus papildytas iš esamų biudžeto lėšų arba naujais asignavimais. Jei viršijama konkreti EŽŪGF tarpinė viršutinė riba, nustatyta 2021–2027 m. daugiametėje finansinėje programoje, siekiant patenkinti visus tarpinę viršutinę sumą viršijančius poreikius, įskaitant rezervo atnaujinimą, bus taikoma finansinė drausmė. Todėl 2021–2027 m. laikotarpiu nenumatyta pakartotinai taikyti finansinę drausmę rezervo suformavimo tikslais. Finansinės drausmės mechanizmas bus taikomas toliau siekiant užtikrinti EŽŪGF tarpinės viršutinės ribos laikymąsi.

Kalbant apie tiesioginių išmokų intervencinių priemonių rūšis, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013 nustatytos grynosios viršutinės ribos 2021 finansiniais metais (2020 kalendoriniais metais) yra aukštesnės, nei tiesioginių išmokų intervencinių priemonių rūšims skirtos pridedamose lentelėse nurodytos sumos, todėl jos per terminą, kuris yra reikalingas siekiant tai laiku įgyvendinti valstybėse narėse ir atsižvelgiant į galutinį susitarimą dėl BŽŪP finansinio paketo, turi būti pakeistos.

Pasiūlymas apima tiesioginių išmokų išorės konvergencijos proceso tąsą: valstybės narės, kurių vidutinis paramos lygis yra mažesnis nei 90 % ES vidurkio, panaikins 50 % likusio skirtumo iki 90 % ES vidurkio nuo 2022 m. pradėdamos laipsniškai taikyti 6 etapus. Prie šio konvergencijos finansavimo prisidės visos valstybės narės. Tai atsispindi valstybių narių tiesioginių išmokų asignavimuose, nurodytuose Reglamento dėl BŽŪP strateginių planų IV priede.

Išmokų sumažinimo poveikis teikiant tiesioginę paramą ūkininkams biudžetine prasme dėl tiesioginių išmokų asignavimo yra neutralus, nes išmokų sumažinimo produktas bus naudojamas siekiant finansuoti persikirstymo išmoką toje pačioje valstybėje narėje. Jei išmokos sumažinimo produktas negali būti įtrauktas į tiesioginių išmokų intervencinių priemonių rūšių finansavimą, jis bus perkeltas į atitinkamos valstybės narės EŽŪFKP asignavimą. Šiuo metu neįmanoma įvertinti, kokios bus tokio galimo perkėlimo sumos.

Kalbant apie EŽŪGF priskiriamas pajamas, įplaukų ir išlaidų sąmatoje nurodomas remiantis paskutiniais sprendimais dėl sąskaitų patvirtinimo suteiktų atidėjumų ir mokėjimų (jie bus pervesti po 2020 m.) ir apskaičiuotų asignuotųjų pajamų, kurios

bus surinktos po sąskaitų patvirtinimų ir nustačius pažeidimus), poveikis. Laikoma, kad pradėjus taikyti naują įgyvendinimo metodą, pastarosios pajamos turėtų sumažėti.

Kalbant apie EŽŪFKP, pasiūlyme numatoma, kad ES bendro finansavimo normos sumažės atitinkamai kitiems Europos struktūriniais ir investicijų fondams. Dėl to ir dėl asignavimų EŽŪFKP intervencinių priemonių rūšims viešoji parama Europos kaimo vietovėms išliks beveik nepakitusi. Paskirstymas konkrečioms valstybėms narėms yra grindžiamas objektyviais kriterijais ir ankstesniais veiklos rezultatais.

Reformos pasiūlymuose pateikiamos nuostatos, kuriomis valstybėms narėms suteikiamas tam tikras lankstumas dėl joms skirtų asignavimų tiesioginių išmokų intervencinių priemonių rūšims ir kaimo plėtros intervencijų rūšims, taip pat asignavimų tiesioginių išmokų intervencinių priemonių rūšims ir tam tikroms sektorinėms intervencinėms priemonėms. Jei valstybės narės nutartų pasinaudoti šiuo lankstumu, tai turėtų finansinių pasekmių, kurių šiuo metu įvertinti neįmanoma, nustatytoms lėšų sumoms.

3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija ir siūlomų naujų biudžeto išlaidų eilučių preliminarus sąrašas²⁴

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	3 išlaidų kategorija Gamtos ištekliai ir aplinka	DA / NDA ²⁵	ELPA šalių ²⁶	šalių kandidačių ²⁷	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento [21 straipsnio 2 dalies b punktą]
3	[08.01.YY] EŽŪGF ne veiklai skirta techninė pagalba	NDA	NE	NE	NE	NE
3	[08.01.YY] EŽŪFKP ne veiklai skirta techninė pagalba	NDA	NE	NE	NE	NE
3	[08.01.YY] Vykdamosios agentūros	NDA	NE	NE	NE	NE
3	[08.02.YY] Žemės ūkio rezervas	NDA	NE	NE	NE	NE
3	[08.02.YY] Sektorinės intervencinės priemonės pagal BŽŪP planą	NDA	NE	NE	NE	NE
3	[08.02.YY] Su rinka susijusios išlaidos, neįtrauktos į BŽŪP planą	DA / NDA	NE	NE	NE	NE
3	[08.02.YY] Tiesioginių išmokų intervencinių priemonių rūšys pagal BŽŪP planą	NDA	NE	NE	NE	NE

²⁴ Bus palikta daug dabartinių biudžeto išlaidų eilučių, kurių eilutės numeris turi būti suderintas su nauja biudžeto nomenklatūra (pvz. dabartiniai skyriai 05 07 ir 05 08). Nomenklatūra gali būti tikslinama atsižvelgiant į BŽŪP pasiūlymo pakeitimus.

²⁵ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

²⁶ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

²⁷ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	3 išlaidų kategorija Gamtos ištekliai ir aplinka	DA / NDA ²⁵	ELPA šalių ²⁶	šalių kandidačių ²⁷	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento [21 straipsnio 2 dalies b punktą]
3	[08.02.YY] Tiesioginės išmokos, neįtrauktos į BŽŪP planą	NDA	NE	NE	NE	NE
3	[08.02.YY] EŽŪGF Veiklai skirta techninė pagalba	DA / NDA	NE	NE	NE	NE
3	[08.03.YY] 2021–2027 m. kaimo plėtros intervencinių priemonių rūšys pagal BŽŪP planą	DA	NE	NE	NE	NE
3	[08.03.YY] EŽŪFKP veiklos techninė pagalba	DA	NE	NE	NE	NE
7	[08.01.YY] Išlaidos žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos srities pareigūnams ir laikiniejiems darbuotojams	NDA	NE	NE	NE	NE
7	[08.01.YY] Išorės personalo ir kitos žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos srities valdymo išlaidos	NDA	NE	NE	NE	NE
7	[08.01.YY] Žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos srities išlaidos informacinių ir ryšių technologijų įrangai ir paslaugoms	NDA	NE	NE	NE	NE

Lentelėje pateiktas biudžeto punktų sąrašas yra preliminarus ir neužkerta galimybės Komisijai pateikti metinei biudžeto procedūrai skirtą konkrečią biudžeto nomenklatūrą.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	3	Gamtos ištekliai ir aplinka
--	----------	------------------------------------

			2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
08 02 YY – Žemės ūkio sektoriaus rezervas	Išsipareigojimai = Mokėjimai	(1)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.		p. m.
08 02 YY – Sektorinės intervencinės priemonės pagal BŽŪP planą ²⁸	Išsipareigojimai = Mokėjimai	(2)	2 044,116	2 066,584	2 091,060	2 115,010	2 139,737	2 165,443	2 192,347		14 814,294
08 02 YY – su rinka susijusios išlaidos	Išsipareigojimai	(3)	638,309	638,309	638,309	638,309	638,309	638,309	638,309		4 468,163
	Mokėjimai	(4)	605,136	611,601	623,808	627,643	629,770	630,334	630,314	109,558	4 468,164
08 02 YY – Su tiesioginėmis išmokomis susijusios intervencinių veiksmų rūšys	Išsipareigojimai = Mokėjimai	(5)	37 392,689	37 547,129	37 686,679	37 802,859	37 919,038	38 035,217	38 151,396		264 535,007
08 02 YY – Tiesioginės išmokos ne pagal BŽŪP planą	Išsipareigojimai = Mokėjimai	(6)	421,321	421,321	421,321	421,321	421,321	421,321	421,321		2 949,249
08 02 YY – EŽŪGF veiklai skirta techninė pagalba ²⁹	Išsipareigojimai = Mokėjimai ³⁰	(7)	71,000	71,000	71,000	71,000	71,000	71,000	71,000		497,000

²⁸ Sektorinių intervencinių priemonių pagal BŽŪP planą padidėjimas paaiškinamas 60 mln. EUR asignavimu, kuris siūlomas siekiant paremti žemės ūkio sektorių, taip pat išlaidų vaisių ir daržovių sektoriuje pokyčiais, kurie, remiantis pastebėtu lėšų panaudojimo lygiu pastaruoju laikotarpiu, neapsiriboja tik ES skirtomis lėšomis.

²⁹ Įskaitant taip pat sumas, kurios dabar finansuojamos pagal 05 07 skyrių (Žemės ūkio išlaidų auditas) ir 05 08 (Žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos srities strategija ir koordinavimas).

³⁰ Supaprastinimo tikslais EŽŪGF techninės pagalbos asignavimai laikomi nediferencijuotais. Neįvykdytų išsipareigojimų (RAL) suma, palyginti su bendra šios finansinės pažymos suma, yra nedidelė.

08 01 YY– Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami EŽŪGF ³¹	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(8)	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000		91,000
67 01 ir 67 02 – EŽŪGF priskiriamos pajamos	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(9)	280,000	230,000	130,000	130,000	130,000	130,000	130,000		1 160,000
TARPINĖ SUMA – EŽŪGF	Įsipareigojimai	(10)=(1+2+3+5+6+7+8-9)	40 300,435	40 527,343	40 791,369	40 931,499	41 072,405	41 214,290	41 357,373		286 194,715
	Mokėjimai	(11)=(1+2+4+5+6+7+8-9)	40 267,262	40 500,635	40 776,868	40 920,833	41 063,866	41 206,315	41 349,378	109,558	286 194,715

08 03 YY – Kaimo plėtros intervencinių priemonių rūšys	Įsipareigojimai	(12)	11 230,561	11 230,561	11 230,561	11 230,561	11 230,561	11 230,561	11 230,561		78 613,927
	Mokėjimai	(13)	786,139	3 703,699	6 314,312	7 860,977	9 356,414	10 331,700	11 025,236	29 235,450	78 613,927
08 03 YY – EŽŪFKP veiklos techninė pagalba ES	Įsipareigojimai = Mokėjimai ³²	(14)	22,147	22,147	22,147	22,147	22,147	22,147	22,147		155,029
08 01 YY – Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš EŽŪFKP	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(15)	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000		42,000
TARPINĖ SUMA – EŽŪFKP	Įsipareigojimai	(16)=(1+2+14+15)	11 258,708	11 258,708	11 258,708	11 258,708	11 258,708	11 258,708	11 258,708		78 810,955
	Mokėjimai	(17)=(1+3+14+15)	814,286	3 731,846	6 342,459	7 889,124	9 384,561	10 359,847	11 053,383	29 235,450	78 810,955
IŠ VISO asignavimų, skirtų BŽŪP	Įsipareigojimai	=10+16	51 559,143	51 786,051	52 050,077	52 190,207	52 331,113	52 472,998	52 616,081		365 005,670
	Mokėjimai	=11+17	41 081,548	44 232,481	47 119,327	48 809,957	50 448,427	51 566,162	52 402,761	29 345,008	365 005,670

³¹ Įskaitant sumas, kurios dabar finansuojamos pagal biudžeto punktą 05 01 04 01 – Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) rėmimo išlaidos – Ne veiklai skirta techninė pagalba ir 05 01 06 01 – Vartotojų, sveikatos ir maisto programų vykdomoji įstaiga – Įnašas pagal Žemės ūkio skatinimo priemonių programą

³² Supaprastinimo tikslais EŽŪFKP techninės pagalbos asignavimai laikomi nediferencijuotais. Neįvykdytų įsipareigojimų (RAL) suma, palyginti su bendra šios finansinės pažymos suma, yra nedidelė.

Bendros sumos netiksliai dėl suapvalinimo.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Žmogiškieji ištekliai		125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678		879,746
Kitos administracinės išlaidos		6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008		42,056
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Išipareigojimai = Mokėjimai	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686		921,802

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų visose daugiamečių finansinės programos IŠLAIDŲ KATEGORIJOSE	Išipareigojimai	51 690,829	51 917,737	52 181,763	52 321,893	52 462,799	52 604,684	52 747,767		365 927,472
	Mokėjimai	41 213,234	44 364,167	47 251,013	48 941,643	50 580,113	51 697,848	52 534,447	29 345,008	365 927,472

Bendros sumos netikslios dėl suapvalinimo.

3.2.2. Numatomo poveikio administracinio pobūdžio asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
-------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	125,678	879,746
Kitos administracinės išlaidos	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	6,008	42,056
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	131,686	921,802

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos³³ 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	1,850	1,850	1,850	1,850	1,850	1,850	1,850	12,950
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	17,150	17,150	17,150	17,150	17,150	17,150	17,150	120,050
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	19,000	19,000	19,000	19,000	19,000	19,000	19,000	133,000

Bendros sumos netikslios dėl suapvalinimo.

IŠ VISO	150,686	150,686	150,686	150,686	150,686	150,686	150,686	1 054,802
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) persikirstytų generaliniame direktorate, ir pririnkus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

³³

Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.2.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

Metai		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)								
Komisijos būstinė ir atstovybės		845	845	845	845	845	845	845
Delegacijos		3	3	3	3	3	3	3
Moksliniai tyrimai								
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais): CA, LA, SNE, INT ir JES ³⁴								
7 išlaidų kategorija								
Finansuojama pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	- būstinėje	57,75	57,75	57,75	57,75	57,75	57,75	57,75
	- delegacijose	1	1	1	1	1	1	1
Finansuojama iš programos paketo lėšų ³⁵	- būstinėje	29	29	29	29	29	29	29
	- delegacijose							
Moksliniai tyrimai								
Kita (nurodyti)								
IŠ VISO		935,75	935,75	935,75	935,75	935,75	935,75	935,75

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

³⁴ CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietinis darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JES – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

³⁵ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.3. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☒ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- ☐ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☒ kitoms pajamoms

Nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☒

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Pasiūlymo poveikis						
	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
67 01 ir 67 02	280	230	130	130	130	130	130

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

08 02 YY – Sektorinės intervencinės priemonės

08 02 YY – Su tiesioginėmis išmokomis susijusios intervencinių veiksmų rūšys

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

Žr. 3 punkto pastabas